

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII Vasaris — February 25, 1972 Nr. 16

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

NAUJA ERA

IŠ DVIEJŲ BLOKŲ Į PENKIAKAMPĮ PASAULĮ

Nors prezidento Nixono viešnagė Kinijoje ir neduotų greitai apčiuopiamų rezultatų, ji ateityje bus turbūt laikoma naujo laikotarpio pradžia. Mat, 2-jopasaulinio karo pabaigoje atrodė, kad pasaulis suskilo į du blokus: demokratinį — kapitalistinių ir komunistinių. Vienam vadovavo JAV, kitą valdė Sovietų Sąjunga. Laikui bėgant abu blokai pra-

TRUMPAS KOMENTARAS

EUROPA IR AMERIKA

Praeitą savaitę Paryžiuje konferavo prez. Pompidou ir kancleris Brandtas, be to ir jų užsienio bei finansų ministrai. Tai didžiai reikšmingas dviejų valstybių politikų pasitarimas. Jis įvyko tuo metu, kada Brandtui ypatingai reikalinga Pompidou parama Rytų sutarčių ratifikavimo atveju.

Prez. Pompidou pabrėžė, kad "nežiūrint tos svarbos, kuri teikiama draugystei su JAV, pirmą eilę mums rūpi Europa. Europoje yra lemiama mūsų tautų likimas. Tai buvo Europa, kurią mes Haagoje nutarėme sukurti. Tai buvo europinė, politinė koncepcija, kuri mus vertė su Anglija vesti ilgąs derybas dėl EBR. Ir europinė valia mus padrąsina spęsti ūkio ir finansų problemas".

Be abejo, kancleris Brandtas, nežiūrint jo stipresnio užsienio žavėjimo JAV atžvilgiu, turėjo sutikti su Pompidou europine koncepcija. Tačiau jis, grįžęs iš Paryžiaus, vokiečių žurnalistams paryškino, kad Vokietijos ir Prancūzijos nuomonės dėl santykių su JAV skiriasi: Prancūzija vedanti nacionalinę politiką, Vokietija siekianti glaudesnių santykių su JAV.

Prez. Pompidou gerai nujautė, kad Europos politiką kurs ne jis vienas, bet bus reikalingas ir pritarėjų. Čia jis ir siekia įsigyti V. Vokietijos simpatijų, kad sustiprintų savo politinę koncepciją prieš Angliją. Pompidou žino, kad Europos politikoje jam teks rungtis su E. Heathu. Todėl jis ir Brandtui davė moralinį kyšį, paremdamas Brandto Rytų politiką. Komunikate Pompidou pabrėžė, kad jis "dar kartą užtikrinęs Vokietijos kanclieriui tvirtą Prancūzijos paramą Rytų politikos požiūriu".

Brandtas už šį moralinį kyšį atsilygino Pompidou, sutikdamas, kad būsimoji Europos viršūnių konferencija įvyks Paryžiuje. Taip pat abiejų valstybių buvo susitarta steigti dvi kalbes gimnazijas. Pirmoji tokia prancūzų ir vokiečių kalbų gimnazija bus įsteigta Saarbriuckene.

Mums šis pasitarimas svarbus ne tiek dėl prancūzų ir vokiečių santykių išryškavimo, kiek dėl pasaulinės politikos ateities. Mums kyla tam tikrų abejonių dėl Europos politikos koncepcijos. Ar Pompidou koncepcija nebus degaulinė? Arapvienyta Europa neatstums JAV? Tai būtų fatalinė šios politikos klaida. Europa be JAV negali ateityje išsilaikyti, nes jai greičiausiai didžiausias komunizmo pavojus iš Rusijos ir iš Kinijos. Pati Prancūzija viduje yra pakankamai neatspari komunistinei ir socialistinei veržlai. Taigi, nepakanka vieningos Europos (o jos dar vieningos kol kas ir nėra), kad ji atsispirtų komunistiniam kolosui, Europos tautų likimas priklausys ne vien nuo Europos, bet ir nuo JAV.

ALG. TOLVYDIS

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

dėjo irti. Iš sovietinio išsiskyrė Albanija, Jugoslavija ir Kinija. Demokratinis blokas niekada nepasizymėjo griežta drausme ir labai retai kada kalbėjo vienu balsu. Jau de Gaulle toks pasiskirstymas neatrodė tikslus ir atitinkąs Prancūzijos interesus, o Vakarų Europos "bendrosios rinkos" kuri dabar jau apims 10 valstybių, sudarymas irgi reikė tam tikrą išsiskyrimą iš JAV globos. Ilgainiui, nors tam reikės dar kelių dešimtmečių, Vakarų Europa galės sudaryti ūkinį ir politinį vienetą, galinąs už dabartinės "super-valstybes": JAV ir Sovietų Sąjungą.

Ramiojo Vandenyno erdvėje Japonija, pasidavusi JAV globai, pasitarąsias išnaudojo ūkiškai iki tokio laipsnio kad toji globa Washingtonui pasidarė per brangi, o Kinija, nors ūkiškai tiek pajėgi, kiek Italija, vis dėlto turi apie 800.000.000 gyventojų.

Visa tai anksčiau ar vėliau turėjo privesti prie minties, kad, jei nenorima kariauti, pasiskirstymas į du blokus yra beprasmiškas ir nereikalingas. Pasaulio taika ir gerovė priklausos ne tik nuo Washingtono ir Maskvos, bet ir nuo Pekino, Tokio bei Paryžiaus, jei jis tapo Europos sostinė, laikysenos ir politikos.

Taika specifiniai yra jėgų lygsvaros (balance of power) vaisius. Tik dėlto, kad Prancūzija ir D. Britanija atsiliko nuo Hitlerio Vokietijos apsigimklavimo, prasidėjo 2-sis pasaulinis karas.

"Balance of power" politika Vienos kongrese ir po jo išlaikė taiką Europoje ir visam pasauli lyje beveik visą šimtmetį. Tiesa, tai nebuvo visuotinė ir teisinga taika, tačiau apskirtai imant ji leido pasauliui, nors ir lėtai, eiti pažangos keliu. Net karams vesti buvo nustatytos taisyklės.

"Balance of power" politikos šalininkai yra ir Nixonas su savopatarėju Kissingeriu. Indijos — Pakistano karas davė tam labai gerą pavyzdį. Ideologiniai JAV turėjo būti Indijos pusėje, nes toji norėjo padėti bengalams gauti nepriklausomybę, bet praktiškai Indijos visiškai pergalė prieš Pakistaną su sovietų pagalba sunaikintų jėgų lygsvarą. Už tat prezidentas pasirinko nepopuliarią laikyseną namuose ir užsienyje, kad išgelbėtų nuo visiško pralaimėjimo bent Vakarų Pakistaną, kas sutapo ir su Kinijos interesais. Kartu tai buvo ryškus nesilaikymas ideologinės linijos: kinai už dešinės diktatūros valdomą Pakistaną, JAV prieš demokratinę Indiją.

"Balance of power" politika susilauks nemažai ir kritikos. Jos pagrindinė linija, atrodo, skambės kaip prof. O. Reischauer mintis, pareikšta perėjo sekmadienio Meet the (Nukelta į 2 psl.)

VENEZUELOS LIETUVIAI ĮSIJUNGĖ POLITINĖN VEKLON

Venezuelos LB atstovai ministro dr. Lorenzo Fernandez pagerbimo vakarieneje. Sėdi iš kairės: dr. Povilas Dambrava, Ona Kukanauzienė, Stasys Jankauskas, Luiza Gavorskienė, Henrikas Gavorskas ir kun. Antanas Perkumas. Nuotraukoje nėra Vladio Vencus.

Venezueloje gyveną europiečių kilmės natūralizuotieji (priėmusieji Venezuelos pilietybę) piliečiai, CIP-DEM iniciatyva, sausio 21 d. suruošė iškilmingą vakariene Venezuelos vidaus reikalų ministro dr. Loren-

zo Fernandez garbei, kandidatuojančiam 1973 m. prezidentus. Lietuvius atstovavo kun. Antanas Perkumas, Henrikas Gavorskas, Luiza Gavorskienė, Stasys Jankauskas, Ona Kukanauzienė, dr. Povilas

Argentinos lietuvių delegacija buvo priimta JAV ambasadoje Buenos Aires. Nuotraukoje iš kairės: lietuvių parapijos klebonas kun. J. Petraitis, T. Juknevičienė, L. Sruoga, L. Mičiudienė, A. Dambravičienė, JAV ambasados pirmasis sekretorius dr. Vytautas Dambrava, Z. Juknevičius, JAV ambasadorius Argentinoje John Davis Lodge, ALOS Tarybos pirmininkas A. Mičiudis, M. Balčiūnaitė ir Laiko redaktorė O. Kairėlienė.

KĄ ŽADA NIXONO KELIONĖ?

STEPAS VYKINTAS

amžių karalių ir kaizerių kelionėmis, kurios buvo daromos pasivažinėjimo ir ištaigingo pasirodymo sumetimais. Jis mano, kad Prezidentas be reikiamo pagrindo kišasi į užsienio reikalų ministerio ir pasiuntinių kompetencijas. Mums svarbu, ne

kas daro JAV užsienio politiką, bet kaip ją daro ir kokie bus jos rezultatai.

Prez. R. Nixonas pasirodė kaip energingas, lankstus ir netikėtų suolių politikas ir diplomatas. Jis išdrįso aplankyti Europoje komunistinius kraštus: Jugoslaviją ir Rumuniją. Netikėtai jis paskelbė kelionę į komunistinę Kiniją. Komunistinei Rusijai jis metė šūkį, kad ši kelionė nėra nukreipta prieš jokią kitą kraštą. Pavašarį jis lankysis ir komunistinėje Rusijoje. Kas anksčiau tikėjo, kad žinomas antikomunistas, respublikonų politikos vairuotojas Nixonas ieškos užnugario savo politikai komunistiniuose kraštuose? Kiekvienas manė, kad tai JAV demokratų privilegija. Deja, prez. Nixonas šia savo politika siekia išmušti kortą iš demokratų rankų savo naudai.

Nėra abejonės, kad Kinija Azijos kontinentą yra svarbus politinis veiksnys. Jos milžiniški žemės plotai ir didžiausias gyventojų skaičius (Kinija užima 9,8 mil. kv. klm ir turi apie 830 mil. gyventojų) lepina kiniečių komunistų išdidumą pretenduoti į viso pasaulio komunistinį valdymą. Tačiau komunistinė Kinija yra silpna militariškai ir ūkiškai. Ji nėra dar didžioji pasaulio jėga. Jai tenka grumtis su S. Rusija militarinėje srityje ir su JAV visose srityse. Suprantama, kad jai yra reikalinga JAV ūkinė parama, o gal ir militarinė, jei ji būtų užpulta S. Rusijos. Užtrukęs Vietnamo karas JAV verčia ieškoti išeities ir paramos Kinijoje. Taigi, abiejų valstybių interesai nu-

Dambrava ir inž. Vladas Vencus.

Lietuvių kolonijos atstovus ministrui pristatė LB pirm. V. Vencus.

Ministras pažadėjo priėmusiesiems Venezuelos pilietybę visomis galiomis padėti...

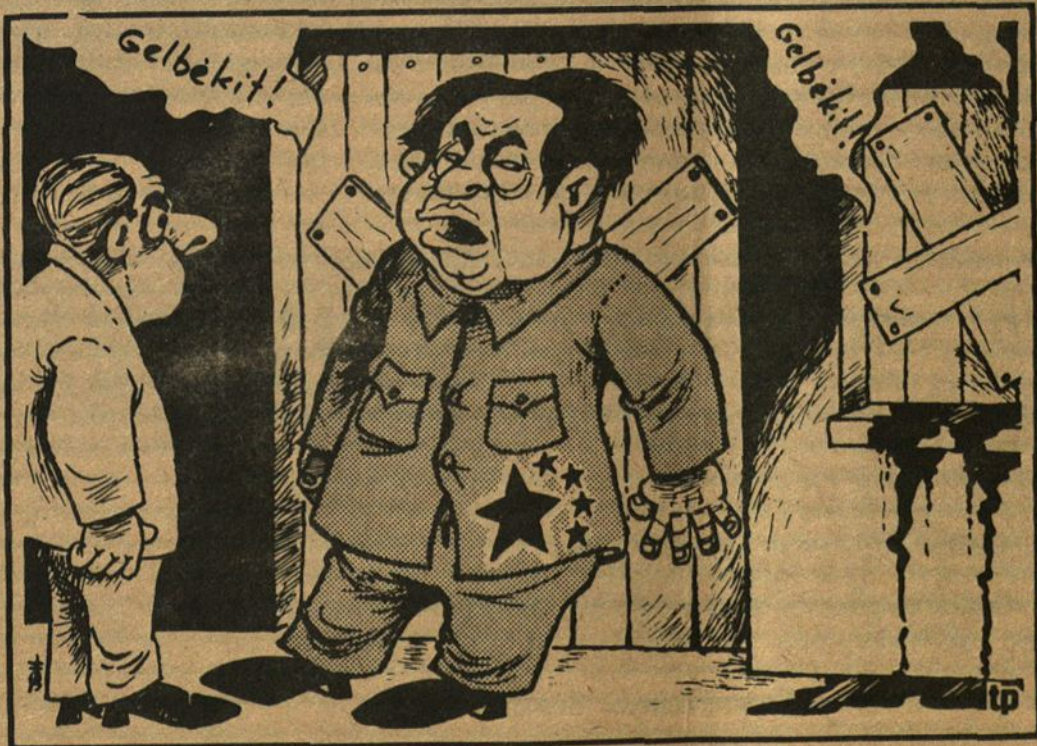
Ir už savaitės Venezuelos spaudoje pasirodė ilgi straipsniai, kad Asociacio Pro-Venezuela, pradeda pasitarimus su visomis Venezuelos politinėmis partijomis dėl kai kurių Konstitucijos straipsnių papildymo ar pakeitimo natūralizuotųjų venezueliečių naudai. Pav. natūralizuotieji venezueliečiai turės teisę ne tik rinkti, bet ir būti renkama; galės būti skiriami ar kviečiami diplomatinėn tarnybon įvairioms pareigoms kaip viduj, taip ir užsienyje; nedaryti jokių kliūčių stojantiems į Karo mokyklas ar Karo Akademiją jeigu tik atitiks bendriems Krašto apsaugos ministerijos nuostatomis ir t.t.

Šią vakariene reikia laikyti mūsų Bendruomenės istorinės reikšmės įvykiu, nes pirmą kartą Venezuelos LB reprezentantai dalyvavo prezidentinio kandidato nominacijoje 1973 metams. Įvairių tautybių atstovų su svečiais dalyvavo apie 500 asmenų.

Po oficialiosios dalies p. Gavorskai pakvietė lietuvių delegaciją į to paties viešbučio žvaigždėtąjį salioną trumpam atsigaivinti bei pasidalinti mintimis apie mūsų Bendruomenės pasirinktąjį kelią, Lietuvos atstovavimui Venezueloje.

(v. v.)

(Nukelta į 4 psl.)

Mao nepasiryžęs amerikiečiams viską parodyti...

ATENTATAS PRIEŠ DIDŽIUOSIUS (2)

ROOSEVELTAS STENGĖSI ĮTIKTI STALINUI...

Iki pat karo pabaigos Himmleris ir Schellenbergas nenustojo planavę kaip nužudyti ar pagrobti priešo generolus. Net po išsilaipinimo Normandijoje, jie dar tikėjosi sustabdyti anglosaksų armijų anplūdį likviduodami Eisenhowerį ir Montgomery.

Bet nė vienas typrojektų nepasiekė vykdymo stadijos. Priešingai keleta mėnesių buvo praleista smulkmeniškai ruošiantis Roesselsprung operacijai, būtent pagrobti ir nužudyti Tito ir sunaikinti jo štabą.

Pradžią akcijos atrodė gera. Nuo 1943 m. sausio m. vienas Himmlerio agentas Balkanuose Hans Helm davė kiek daugiau šviesos, kas iki tam laikui buvo visiškai paslaptimi, tai Tito asmenybės nustatymui. Laiške Himmleriui 1943 m. sausio 8 d. Helm atidengia, kad kroatų sukilėlių vadas yra mechanikas Josip Broz, buvęs Ivan Kostanjsek, buvęs inž. Slavko Babic, jugoslavų kompartijos generalinis sekretorius.

Buvo paskirta premija už Tito galvą. Pradžioje 100,000 markių. Bet be rezultato. Abwehr ir R.S.H.A. gavo išakymą paruošti artimai bendradarbiaujant iš anksto sinchronizuojant veiksmus, akcijos planą, būtent su parašintininkų pagalba pagrobti Tito.

Tam data buvo paskirta 1944 m. gegužės 25 d. Tito gimtadienį. Himmleris galvojo, kad tą dieną Tito partizanai švėdami sukaktį nusigers ir užpulti nepajėgs pasipriešinti.

Schellenbergas buvo mažiau optimistas, ypač kai sužinojo, kad Tito savo štabą įrengė Drvare, mažame Bosnijos miestelyje. Išstudijavęs žemėlapi, jis įsitikino, kad staigus puolimas reikėtų savizudystei. Jis tai pastebėjo Himmleriui, paklausdamas, ką šiai misijai paauskos. Himmlerio atsakymas

NAUJA ERA...

(Atkelta iš 1 psl.)

Press televizijos programoje. Jėgų lygsvaros politika priklausanči 19-tam, bet ne 20-tam amžiui -- teigė jis. Vienintelis kelias į taiką ir geresnį pasaulį vedąs per JAV, Vakarų Europos ir Japonijos glaudų bendravimą. Kartu jos dominuojančios visą pasaulį, kartu jos galinčios išlaikyti taiką ir ilgainiui "prisi-jaukinti" Sovietų Sąjungą ir Kiniją. Bet kaip matėme anksčiau, tas bendravimas nebuvo pavyzdingas ir kaip tik jis išsukė reikalą persiorganizuoti naujais pagrindais, bet ne ideologiniais blokais. Tą eigą vargu ar galėtų sustabdyti ir prezidento pakeitimas.

buvo: "Kriminalistas, svetimšalius arba šunis".

SS 501 bataljonas buvo sudarytas vieni iš kriminalistų, surankiotų ka. lėjimuose ir koncentracijos stovyklose. 800 asmenų buvo rimtai apmokyti, kas visvien nesukliudė Tito partizanams kai jie buvo nuparąsiuotuoti, išžudyti kaip kiškius ir misija nepasisekė.

Priešingai Budapešte Otto Skorzeny gerai atliko misiją, pagrobdamas Vengrijos regentą adm. Horthy. Tiesa, sąlygos ten buvo kitokios negu Jugoslavijoje.

Šiandien sunku pasakyti kiek Horthy pagrobimas ar Bulgarijos karaliaus nužudymas bus pakeitęs karo eigą, lygiai nežinoma kas būtų atsitikę, jei vokiečiai būtų 1944 m. pagrobę Tito, ar tą patį rudenį gen. Eisenhowerį.

Tebuvo tik trys žmonės, kurių mirtis gal būtų pakeitusi karo eigą ir šių dienų istoriją, tai Anglijos ministras pirmininkas Winston Churchill, Amerikos prezidentas Franklin D. Roosevelt ir Sovietų Sąjungos tarybos pirmininkas Joseph Vissarionovič Stalin.

Ir kaip tik nužudyti šiuos vyrus Hitleriui nebuvo lengva.

Jau karo pradžioje Himmleris per Kaukazą buvo pasiuntęs keletą rusų nužudyti Staliną. Bet vos tik jie pasiekė Sovietų Sąjungos teritoriją, patys buvo nužudyti. Po to Himmleris siuntė dešimt rusų iš Vlasovo armijos. Jie buvo ginkluoti nuo kojų iki galvos ir turėjo dideles sumas pinigų. Bet ir apie juos nieko daugiau niekas nebegirdėjo. Galimas dalykas, kad jie net nebandė įvykdyti pavestą misiją, patys prisistatė sovietams.

Schellenberg taip pat liko nusivylęs dviem raundonosios armijos karininkais. Juos parinko iš belaisvių masės, nes jie viešai reiškė nepasitenkinimą komunistiniu režimu. Po kelių mėnesių "smegenų plovimo" ir apmokymo, abu karininkai buvo pasiųsti su tuo laiku modernišku ginklu -- plastine bomba. Tai panašu į molio gabalą, nedidesnį už žmogaus kumštį, kuri reikėjo pritvirtinti prie Stalino automobilio ir

per radiją iš 10 km. distancijos galima buvo su sprogdinti. Bandant bombą gavosi toks sprogdinimas, kad iš automobilio nieko neliko. Bet tie du karininkai pasirodė buvę NKVD agentai. Nepirmą kartą sovietams pavyko įkišti savo agentus vokiečiams.

Pagaliau kilo sumanytas 1944 metais, kad pats Ribbentropas nužudys Staliną. Ribbentropas patiekė Schellenbergui planą. Tais laikais sklido gandai, kad Vokietija ruošiasi pasirašyti separatinę taiką su savo priešais. Projektas buvo vaikiško naivumo. Apie tai turėjo būti informuoti rusai per agentus neutraliuose kraštuose, kad Ribbentropas pasirodys vykti į Maskvą pasirašyti sutartį. Laike derybų jis turėjo išsitraukti plunksnakotį -- revolverį ir nušauti Staliną.

Schellenbergas pritarė tam planui, kol sužinojo, kad ne vienas Ribbentropas turės būti savanoriu savižudžiu. Hitleris buvo nutaręs, kad Schellenbergas jį lydės. Nors Schellenbergas ir buvo šalininkas tokių savižudystės misijų, bet jis nebuvo linkęs kad tokiu kritišku momentu Vokietija netektų savo žvalgybos vado.

Apie 1942 m. pabaigą vokiečių S.D. pateikė planą nužudyti prezidentą Rooseveltą. Schellenbergas norėjo tam panaudoti Amerikoje gyvenančius vokiečius ir iš poverdininio laivo išlaipintus agentus. Bet tam planui nebuvo duota eiga.

Rooseveltas dar prieš Casablancos konferenciją stengėsi įtikinti Churchillį, kad turi priimti bendrą sprendimą ir jį viešai paskelbti. Ypatingai jis buvo išdidus dėl savo sumanymo reikalauti iš priešų besąlyginio pasidavimo.

Churchillis, pritarė principui, bet sakė, kad parinktas blogas momentas tokiam programos paskelbimui urbi et orbi. Nes Rooseveltas suredaguotas tekstas vieno don padėtin statė Vokietiją, Italiją ir Japoniją. Jis bijojo, kad šis reikalavimas nesustiprintų Berlyno, Romos, Tokio sąjungą.

Negalėdamas perkalbėti Churchillio, Rooseveltas nutarė pastatyti prieš įvykusių faktą. 1943 m. sausio 24, paskutinę

Casablancos konferencijos dieną, spaudos konferencijoje Rooseveltas pareiškė žurnalistams Churchillio akivaizdoje: "Mes tęsime kovą iki Vokietija, Italija ir Japonija pasiduos be sąlygų!"

Šis nutarimas paaiškinamas iš dalies prezidento galvon įsikalta idėja, kuri nustatė jo laikysena karo metu ir kurios pasekmės liko baisios milijonams žmonių, būtent noras patikti sovietams, ypač Stalinui.

To pareiškimo išvakarėse jis pasisakė savo patarėjui Harry Hopkinsui.

-- Tai to kaip tik reikia rusams. Jie negali iš mūsų reikalauti daugiau. Pasidavimas besąlygi! Dėdė Joe (taip jis vadino Staliną) pats nebūtų geriau suradęs.

Rooseveltas klydo. Ne tik vienas Churchillis priešinosi šiai formulėi, bet ir kiti jo patarėjai ir generolai, tarp kurių ir Eisenhoweris, bandė atkalbėti, įrodydami jo klaidą. Net ir jo mėgiamas Stalinas nepritarė tai formulėi.

Vėliau Teherano konferencijoje Rooseveltas galėjo įsitikinti, kad Stalinas visai neįvertino jo žesto. Rooseveltas norėjo išreikšti solidarumą sovietams ir pasirodyti nemielaširdingu priešams. Gi, sovietų diktatorius, brutalus, hipokritas ir mokąs apskaičiuoti, nebuvo iš tų, kurie būtų sužavėti tokiu žestu. Stalingrade paimtam į nelaisvę gen. Paulus, jis tuoj pavedė sudaryti Laisvosios Vokietijos komitetą ir paaiškinti per radiją vokiečiams, kad jie gali daugiau tikėtis iš rusų, negu iš amerikiečių ir anglų, kurie reikalauja besąlyginio pasidavimo. Bet ir tai nepakeitė Rooseveltto sprendimo, nors jis jau nebegalėjo paneigti savo žodžių, kuriuos buvo paskelbęs. Kiekvienu atveju jau buvo per vėlai.

Kitame numeryje "Wir kapitulieren nie!"

PAGALVOK

Geras stalius viską matuoja tris kartus, o piauna vieną kartą.

* Jei moteris reikalauja sau lygių teisių su vyru -- tenepamiršta kas antrą rytą žemiau nulio temperatūroje, užvesti šeimos automobilį!

* Kada su žmogumi visiškai nebegalite susikalbėti -- telieka tik viena išeitis: tylėti!

* Daug vedusių vyrų galėtų palyginti su senais namais, kadangi žmonos juos nuolat stengiasi visiškai naujai per-

Jaunoji Karta

Redaguoja JORŪNĖ JONIKAITĖ

JAUNIMO DARBAS IR ŠIRDIS — LIETUVIŲ TAUTOS ATEITIS!

Jau beveik šešeri metai praėjo nuo Pirmojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso, kuris, laike vienos savaitės, sujungė jaunąsias mintis ir sutvirtino tik gimusias draugystes.

Tikime, kad II PLJK dar tvirčiau sujungs mus dirbti mūsų tautos ir tėvynės gerovei.

Kongreso atidaryme, (nuo birž. 30 iki liepos 4 d.d.) susirinkę lietuviško jaunimo rinkti atstovai su mandatais, iš įvairių laisvojo pasaulio kraštų, svarstys išeivijos lietuvių jaunimo ir vyresniųjų keliamus rūpesčius. Kultūrinėje programoje jaunos meninės jėgos pasirodys muzikos, dramos bei talentų spektakliuose.

Studijų Dienas, liepos 4-8 d.d., nutarta ruošti Kent State Universitete, Kent, Ohio. Kongreso žiniaraštis rašo, kad programos "komisijai teko rinktis tarp dviejų universitetų: Western Ontario, London Ontario, ir Kent State, Kent Ohio. Svarstant šias vietas buvo atsižvelgta į tokias aplinkybes: galimas finansines išlaidas, gyvenimo bei darbo sąlygas ir galimą lietuvių bendruomenės paramą.

Tačiau Kent State Universiteto gyvenimo ir darbo sąlygos buvo žymiai pranašesnės už Western Ontario Universiteto. Kent State Universitete visa Studijų Dienų programa gali vykti viename pastate.

Ten pat galima gyventi, posėdžiauti ir ruošti vakarų programas. Tuo

remontuoti.

* Nieko nelaimėsi, jei su veidmainiu apie jo sąžinę kalbėsi!

* Vis dažniau pranešama, kad dabar daugelis moterų gauna vyrų atlyginimą. Bet argi taip nebūdavo ir anksčiau?

* Žiemą labiausiai mėgsta sldininkai ir redaktoriai: pirmieji džiaugiasi krintančiu sniegu, o antrieji -- tirščiau liejamu bendradarbių rašalu.

Paruošė V.Š.

tarp Western Ontario Universitete reikėtų nuolat keliauti (su 300 dalyvių trukmė apie 45 min.) iš vieno pastato į kitą, nes vienur tektų gyventi, kitur posėdžiauti (ir tai ne vienoje vietoje) ir dar kitur rengti vakaro programas.

Studijų Dienų programa skiriama konkrečiam jaunimo reikalų gvildenimui. Programos komisija, vadovaujama dr. Algio Norvilo, prelegentais nutarė kvieisti jaunus žmones tarp 18-30 m. amžiaus.

II PLJ Kongreso atidarymui ir II PLJ stovyklai norima kvieisti įvairių temų žinovus. Tai būtų iškilūs akademikai ir vidurinės kartos atstovai. Ieškoma asmenų kuriems rūpi jaunimo reikalai ir kurie sugeba paskira tema kalbėti.

II PLJ stovykloje, liepos 9-15 d.d., Romuvoje Kanadoje, suvažiuosiam jaunimui bus parodyta lietuvių kultūrinio gyvenimo eksponatai. Pramatomi įvairūs kursai, atsižvelgiant į mažų kolonijų reikalavimus. Bus įvairūs kiti užsiėmimai ir pačių stovyklautojų paruošta vakarinė programa.

Liepos 16 d. Toronte, Kanadoje, II PLJK uždaryme visuomenei bus paskelbti Studijų Dienų nutarimai ir aptartos ateities darbo perspektyvos iškilmingo uždarymo proga, ruošiama specialinė programa.

Jaunimo Darbas ir Širdis -- Lietuvių Tautos Ateitis!

II PLJK žinias, jaunimo veiklos aprašymus ir bendrai visokius pasisakymus jaunimo reikalais, norimus talpinti Dirvoje, prašau siųsti Jorūnei Jonikaitei, 6346 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

FOUNDRY MAINTENANCE SUPERVISOR

Opening for experienced individual to supervise third shift maintenance personnel. Good fringe benefits. Send resume including salary requirements to J. G. Castings Co., 550 S. Liberty Rd., Delaware, Ohio 43015.

An Equal Opportunity Employer (13-17)

WANTED
1ST CLASS SKILLED
EXPERIENCED
DIE CASTING HELP
IMMEDIATE OPENINGS FOR
TRIM DIE SETUP
DIE CAST SETUP
DIE CAST MACHINE
OPERATORS
TO WORK IN CLEAN MODERN
PLANT.
KAL-DIE CASTING CORP.
7700 W. MICHIGAN AVE.
KALAMAZOO, MICHIGAN
(13-19)

AUTOMATIC SET UP MEN
For Brown & Sharp. Must have job shop experience only. No other need apply. Full company benefits, good working conditions, and high hourly rate.

Call JOE STUPAK
216-228-7070

(10-16)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA IŠEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIKŠIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

TAUTŽUDYSTĖ

Šiurpus tautžudystės arba genocido terminas nevisuomet reiškia masinius kapus arba žiaurius trėmimus į naikinimo stovyklas.

Genocidas taip pat yra laipsniškas tautos nualinimas, sudarymas sąlygų, kurioms esant tauta nyksta arba asimiliuojama į kitos tautos masę. Tautžudystė yra ir atėmimas iš tautos jai igimtų jos dvasinių jėgų, pritaikymas tautos mąstysenai svetimų ir jai dažnai pražūtingų sampratų.

Šitokioje padėtyje dabar yra lietuvių tauta. Pro ją pražūžė fizinių jėgų smūgiai: naikinimai ir trėmimai. Dabar, inkorporuotos provincijos sąlygose lietuvių tauta, paviršutiniškai atrodo, gyvena palyginamoje taisyklėje, kuria tam tikras dvasines ir materialines vertybes.

Tautos idealu pastatytas materialinio gerbūvio siekis. Kartu vis tirsčiau aptemdomas jos savitumas, savaimingumas ir tirpdomas tarpautiškų chimėrų mariose.

Kas atidžiai seka iš ok. Lietuvos gaunamą spaudą, mato vieną keistą reiškinį -- lietuvių tauta savo tariamose respublikinėse ribose brutaliai nutautinama!

Tie prabėginiai paviršutiniškas žvilgiui reiškiniai byloja daugiau, kaip kad apgaulūs statistiniai, okupanto pateikiami daviniai, kuriais kartais naiviai remiasi išeivijos mokslinčiai.

Nuotraukoje ir tekste, kurie pasiekia užsienį iš ok. Lietuvos, nuolatos matyti nelietuviški vardai. Darbininkų ar darbo inteligentų masėje, dažnai iki proporcijos vienas prieš penkis ar šešis matyti kitataučių infiltraciją lietuvių tarpe.

Kolūkių pasaulyje tai dažniausiai kolūkių vadovybė bei gerai uždirbantis techniškas personalas. Industrijose nelietuviškojo elemento neproporcingai daug tarp socialistinių lenktynių lamėtojų, tarp pirmūnų, tarp saviveiklos žmonių. Kitataučių per daug "deputatų" masėje. Daug jų aukštose mokylose, diplomantų ir dėstytojų tarpe. Ir ypatingai stipri kitataučių koncentracija glūdi kraštą valdančios kompartijos viršūnėse.

Tokia tiršta rusiška kalbančio elemento infiltracija į krašto gyvenimą reiškia, kad ir rusų kalba palengva tampa įprasta komunikacijos kalba, pratinanti žiūrėti į lietuvių kalbą, kai-

po į lokalių reikalų dialektą. Visa tai liudija turistai, aplankę ok. Lietuvą. Visa tai ypatin gu ryškumu akcentuoja ir spauda.

Nežinia, ar mūsų veiksniai turi galimybių sekti tą "taikingo" nutautinimo procesą, jį studijuoti, fiksuoti faktus, apibendrinti tuos atradimus procentiniais, daryti išvadas.

Jeigu kiekviename leidinyje iš ok. Lietuvos kitataučių, dažniausiai rusų, vardų sankaupa yra vienas prieš penkis, ar tai nėra atsakymas į skaudų, okupanto slepiamą klausimą -- penktadalis ok. Lietuvos gyventojų yra sovietinis importas.

Psichinis importuoto elemento poveikis į jaunąją lietuvių kartą gali būti didžiai reikšmingas ir palankus dvasiniam tautos nuginklavimui. Nuo pat pirmųjų mokyklos suolų lietuviukai mokomi internacionalistinio pragmatizmo. Subtylūs polinkiai į savo istorinį ir valstybinį palikimą brutaliai išgramdomi iš jaunųjų širdžių. Tuo silpninamas tautinis atsparumas. Kaip kadais lenkybė, dabar rusybė plačia vaga ima užtvenkti kraštą.

Išeivijos veiksniai bei fondai privaletdomėtis ta problema. Studijoms reikia daugiaupasitelkti sveiko proto, nesovietinių statistikų davinį.

(ar)

Mums rašo

LB ATSTOVYBĖ BUVO STIPRI...

Dirvos bendradarbis (vm), aprašydamas spaudos balių Chicagoje, vasario mėn. 11 d. Dirvoje Nr. 12 tarp kitko rašo:

"Tuojau po meninės dalies susirinkusius pasveikino VLKO pirmininkas dr. K. Valiūnas, kuris, kaip ir pridera spaudos baliuje, paskelbė dar karštą naujieną: Brazilskai tikrai nebus išduoti, bet teisiami Turkijos. Be jo, Lietuvos prezidento pavyzdžiu, neturko ir kitų "valdžios atstovų. ALT valdyba buvo beveik visa su pirm. dr. K. Bobeliu priešaky. Tik Bendruomenės atstovybė silpnoka. (Mano pabrūkta).

Nemanyčiau, kad Dirvos bendradarbis, šiaip objektyviai vertindamas spaudos balius nuotalkas, būtų norėjęs padaryti priekaištų Bendruomenei. Greičiausia tai įvyko per neapdairumą. Gi tikrovė buvo ta: Spaudos baliuje iš Chicagoje gyvenančių lietuvių Bendruomenės Tarybos narių dalyvavo dr. K. Bobelis drauge ir ALT pirmininkas, kun. J. Borevičius, J. Jasaitis su apygardos valdybos nariais, Tarybos pirmininkas V. Kamantas, V. Kleiza, dr. Keblys iš Detroito, dr. P. Kisielius, Anatolijus Kairys, Br. Nainys, dr. A. Razma, Vitalija Ruibytė, LB apyl. pirm. J. Šlauskas, Laisvojo pasaulio lietuvių IV tautinių šokių šventės komi-

ketą noriai atsiliepė lietuviškas jaunimas. Rūpestingai atsakytos anketos gautos iš įvairių JAV vietovių ir net iš Kanados.

Bendrame atsakymų skaičiuje Clevelandas išsikovojo pirmą vietą (24%), antrą vietą gavo Chicago (23%), trečią New York - Brooklyn (10%). Likusius atsakymų nuosimčius nevienodai pasidalino Detroit, Los Angeles, Toronto. Nestokojo atsakymų iš vietovių, kur lietuvių nedaug: Munster, Warwick, Streater, Moline, Pittsburgh, Chinchilla, Hockensach ir kt.

Tenka pastebėti, kad Clevelando Šv. Kazimiero lietuviškos mokyklos mokytoja Aldona Miškinienė, padariusi anketos atspaudus, davė anketą užpildyti vyr. skautams (jų sueigoje) ir savo klases mokiniais. Tai buvo graži talka praplėsti klausiamųjų skaičių ir tuo padaryti anketos davinį dar pilnesnius. Už tai Dirva dėkinga. Tai gražus pavyzdys tautos ir iniciatyvos.

Savaime aišku, kad "Lietuviškojo jaunimo veidas", kaip buvo pavadinta anketa, gali būti tik apytikriai nubrėžtas, prileidžiant minti, kad absoliučiai nesidominčio lietuviškuoju gyvenimo jaunimo dalies anketa nepasiekė, nei buvo tokiems pasiūlyta. Redakcija reiškia padėką tiems, kas atkreipė dėmesį į anketą ir patalkino anketą pateikti jaunimui. Gautos medžiagos užtenka daryti išvadas, kurios patiekiamos procentiniais.

Lietuviškojo jaunimo veidas gana įdomus. Apsisprendimai ir polinkiai labai įvairūs. Didžiojoje daugumoje tai geras lietuviškas jaunimas, atviras savo problemose, kartais svyruojąs, kartais ir kietai apsisprendęs.

Bendroje atsakymų masėje dalyvavo 58% moterų ir 42% vyrų. Iš vyrų 21% moksleivių. Iš moterų 40%. Kiti studentai, lanką universitetą. Dalyvių amžius nuo 12 iki 25 metų.

GYVENIMO PRASMĖS SĄVOKA

Šioje anketos dalyje neišlaikomas 100% metražas, nes labai dažnai atsakoma į keletą pagrečių punktų. Pav. noriu būti naudingas, turtingas ir garsus. Todėl pageidavimų palyginimui imtas bendras atsakymų nuosimtis.

teto pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas. Pažymėtina, kad šie bendruomenininkai buvo sudarę keletą atskirų stalų, prie kurių sėdėjo taip pat ir bendruomenei nuosirdžiai dirbą žmonės.

Taigi, korespondento pastaba, kad Bendruomenės atstovybė buvo silpna, neturi pagrindo.

Tenka pažymėti LŽS-gos CV deda gražias pastangas, kaip apjungti visus lietuvių, visų organizacijų žmones, visus lietuviškuosius darbus dirbančius. To ir buvo pasiekiama. Visiems Spaudos balius dalyviams tektų tarti tik labai šiltą, nuosirdų ačiū.

MOTERŲ atsakymai susigrupavo taip:

Kad būčiau gyvenime naudinga kitiems 55%. Garsi -- 20%. Noriu būti mylima -- 40%. Pageidauju būti turtinga -- 30%. Noriu turėti idomų darbą 60%. Noriu gyventi lietuviškoje aplinkoje -- 35%. Noriu sutapti su gyvenimo rutina -- 10%. Noriu tenkinti savo pomėgius -- 35%.

VYRŲ atsakymai į gyvenimo prasmės ir laimės klausimus buvo šie:

Noriu būti naudingas kitiems -- 64%. Noriu būti garsus -- 8%. Geidžiu būti mylima -- 8%. Noriu būti turtingas -- 16%. Noriu turėti idomų darbą 56%. Gyventi lietuviškoje aplinkoje -- 24%. Sutapti su gyvenimo rutina -- 8%. Tenkinti savo pomėgius -- 16%.

Nuosimtiniai skirtumai atskleidžia vyrų ir moterų gyvenimo apetito skirtys. Jeigu jaunuolės 40% pageidauja "noriu būti mylima", vyrai kukliai tenkinasi 8%. Netgi noru būti garsiam jaunuolės pralenkia vyrus 20% prieš vyrų 8%. Taipogi polinkiu tenkinti savo pomėgius merginų viršija vyrus, 35% prieš 16%. Pageidavimu būti naudingu kitam, vyrai lenkia moteris 64% prieš 55%. Noru turėti idomų darbą abi kategorijos beveik sutampa. Vienok, noru gyventi lietuviškoje aplinkoje merginų pralenkia vyrus 35% prieš 24%.

Šis įdomus anketos poskyris: gyvenimo prasmės sąvoka provokuoja daugybę aiškinimų, sugretinimų, netikėtų atradimų.

Kartu su gyvenimo prasmės sąvoka tenka atrasti ir jaunimo pažiūrą į santuoką. Anketoje buvo trys klausimo variantai: tuoktis tiktai su lietuvaite ar su lietuviu, santuokinio tautybės nesudaro problemos ir ne apsisprendimas. Moterys į klausimus atsiliepė taip: tiktai su lietuviu 30%, tautybės nesvarbi 38% ir neapsisprendusios 32%. Gi vyrai atsiliepė taip: tiktai su lietuvaite 32%, tautybės nesvarbi 24%, neapsisprendęs 44%.

Santuokų problema yra lemtingas išeivijos tautinio išlikimo faktoriaus. Atsakymai į šį klausimą skamba gana aliarmuojančiai. Vyrų požiūris į santuoką atrodo lietuviškesnis, mažyčių dviejų nuosimčių skirtumu. Tačiau esmingiausias abejose grupėse neapsisprendusių procentas yra pats svarbiausias faktorius. Neapsisprendusių grupė lemtinga šiai problemai. Bet, vienaip ar kitaip, dėstomo klausimo daviniai, kad reikšmingam atsakiusių procentui tautybė nevaidino svarbaus poveikio -- aliarmuoja.

Kas per jaunimas, kuris patiekia tokius įdomius davinius apie gyvenimo prasmės sampratą, apie būsimą savo santuoką? Mano lietuviškumas poskyryje, kur sutilpo devyni esminiai klausimai, jaunimas, atsakęs į anketą,

JAUNIMO ANKETA BYLOJA

atrodo (vyrų ir moterų grupėmis suskirsčius) taip:

Moterys kalba lietuviškai vidutiniai -- 15%, gerai -- 85%. Jos rašo lietuviškai blogai -- 10% vidutiniai -- 15% ir gerai -- 75%. Politinių lietuvių išeivijos gyvenimu nesidomi -- 20%, blogai ji pažįsta -- 50%, gerai ji pažįsta -- 30%. Kultūrinių išeivijos gyvenimu nesidomi -- 8%, blogai ji pažįsta -- 20%, gerai -- 72%. Lietuviškų laikraščių retai paskaito -- 50%, tiek pat ir dažnai paskaito. Lietuviškų knygų neskaito -- 20%, retai skaito -- 75%, dažnai skaito -- 5%. Nelanko lietuviškų parengimų -- 5%, retai belanko -- 35% dažnai lanko -- 60%. Jaunimo organizacijoms priklauso 66%, bendrinėms organizacijoms priklauso 34%. Vidutiniškai pažįsta Lietuvos istoriją ir kovas dėl laisvės -- 65%, gerai gi -- 35%.

Vyrų anketinis profilis yra toks: Vidutiniškai kalba lietuviškai -- 53% kalba gerai -- 36%. Rašo blogai lietuviškai -- 16%, vidutiniškai -- 64%, gerai -- 16%. Politinių lietuviškų gyvenimu nesidomi net 24%, blogai ji pažįsta -- 64%, gerai -- 12%. Kultūrinių lietuvių gyvenimu nesidomi -- 8%, vidutiniškai ji pažįsta -- 32%, gerai -- 60%. Lietuviškų laikraščių ne skaito -- 16% (moterų grupėje nebuvo neskaitančiųjų), retai paskaito 40%, dažnai skaito lietuviškus laikraščius 44%. Lietuviškų knygų neskaito -- 30% (!), retai skaito -- 40%, dažnai skaito -- 30%. Lietuviškų parengimus retai lanko -- 32%, dažnai -- 68%. Priklauso lietuviško jaunimo organizacijoms -- 48%, bendrinėms organizacijoms -- 20%, tačiau jokioms lietuviškomis organizacijoms nepriklausančių yra net 32%. Nepažįsta Lietuvos istorijos nei kovų dėl laisvės 16% (!), vidutiniškai pažįsta -- 48%, gerai -- 34%.

Siame anketos dalyvių portrete kai kur nuosimčiai reikšmingai su tampa, kai kur gana drastiškai skiriasi. Vyrai, atrodo, labiau atšiaurūs lietuviškai knygai. Merginos, atrodo, labiau domisi socialiu bendravimu, jos veikiau dalyvauja organizacijų gyvenime, jų anketoje nėra pragaistingo prisipažinimo apie Lietuvos istorijos (Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

Ačiū Dievui, galop jaunimo skaitiniams paskelbtas konkursas su 1000 dol. Seniai laukta gera žinia, ir šiklos tokios viltys. Tieskiai rašyti autoriai, telaukia tėvai ir jaunimo auklėtojai geros, naujos knygos lietuviškam atžalynui. Tačiau labai, labai gaila, kad tas konkursas nepaskelbtas nuolatiniu, t.y. kasmet po knygų žadančiu, nes tik tuo būdu pasiektų tikslą. O dabar išeis -- lyg grumstas į kodrą pliumpt, ir vėl lieka tuščia, kaip nieko nebūta. Skaitytą jaunimui nėra koks vienartinis žaidimas ar išdaigos pokštas, jį reikia per ilgesnį laiką nuosekliai akstinti, pastoviai ir ištvermingai ugdyti, o ne šiaip sau kartą mestelti pinigų pluoštą ir vėl užmiršti. Taip pat ir rimtam autoriui svarbu, kad nebūtų per trumpai apribotas laikas, kad galima būtų ne būtinai šiomet, o dar, jei sąlygos susitrukdyt -- ir kitamet veiklą užbaigti. O pačiam jaunimui vienkartinis dalykas irgi nepadarys įspūdžio: svarbu įprasti kasmet laukti naujos, geros knygos, jas lėntynon rinkti, pakartotinai skaityti, palyginti. O gal konkurso skelbėjai toki pesimistai, kad jau abejoja, ar kitais metais iš viso dar bereikės mūsų jaunesiems lietuviškų skaitinių... Tačiau bent pagal tautinę savigarbą vertėtų laikyti nuolatinę jaunimo skaitinių premiją. Juk jaunimas yra mūsų pats tikras ateities gyvybės laidas.

• Šv. Taryba išleidžia net atskirą knygėlę apie didžiųjų ar mažųjų raidžių vartojimą pavadinimuose. Mokytojams paskatins, kalbininkų komisija dalyką nuodugniai išsivystė ir padarė sprendimą. Vadinas, mūsų kalbos reikalais yra rimtai rūpinamasi. Tačiau iš šalies žiūrint, darosi beveik graudu, kad rimtos jėgos sutelktos ne patiems svarbiausiems mūsų kalbos vargams svetūr gydyti, bet pačiam mažiausiam niekeliui. Juk jeigu rašai didelę ar mažą raidę, tai dar žodis lieka tas pat, vadinasi, kalba nė kiek nežalojama. Tai tik formos reikalėlis. O norėtusi, kad mūsų mokytojai, gal būtų, šių metų studijų dienose užsikabinę už stambiųjų kalbos negerovių. Pavyzdžiui, kokia gėda, kad mes jau kelias dešimtis metų gyvename toli nuo slavų kraštų, jau seniai atšventėme nepriklausomybės penkdešimtę, o -- savo čiagimius vaikus vis dar atkakliai išmokome vartoti slaviškas svetimbeles! Tuomet tikrai jau neturime teisės jiems drausti vietinių įtakų -- anglicizmų. Tegū šv. Taryba išleidžia knygėlę apie tuos visus caro laikų rusiškus ir lenkiškus prieskonius mūsų kalboje, kurių lig šiol nepajėgėme atskratyti -- tai bus tikresnis pilnas savos kalbos gelbėjimo vagoje.

• Keleivų randame nusistebėjimą, kad į ruošiamą III Baltistikos studijų konferenciją msiškiečiai baltistai mokslinei eina ne visai baltistiskai, būtent, vyrai su tokiais išverstais vardais, kaip Stanley, o moterys nei šiaip nei taip nukirpusios savo giminės žymes: Birutė Saldukas, Janina Rėklaitis. Jeigu čia rengiamas specialus baltistikos sueiga, tai gal tikrai veikieji jos dalyviai turėtų ateiti viešumon su savo tikrais vardais pavardėm? Kalbiškai sujaukti vardai jau iš sykio ir patį asmenį nuvertina, ypač jei jis mėgina vaidinti lingvistikos mokslų atstovą. Šis klausimas yra nemažai svarbus ir mums visiems, nes vardą pavardę turime kiekvienas, o ir kasdien vartojame. Štai kur rimtai pasigendame šv. Tarybos pagalbos, jeigu ji netingi kviesti kalbininkų komisijas ir kloti pinigą atskiroms knygėlėms išleisti. Nors iš tikrųjų šikliau atveju nėra būtina leidiuoti atskirus spaudinius, nes mūsų gausi spauda visuo-menei visas svarbias žinias dar pateikia skubiau ir greičiau.

• Protarpiais pas mus vis kilstelia ginčeliai dėl spaudos darbuotojų vardo. Tačiau kas galva tai nuomonė. Vieniems žurnalistas vardas yra lyg garbės viršūnė. Bet kitiems tas žodis neperlabai prie širdies, nes svetimas, nelietuviškas. Lyg mūsų kalba tokia skurdi, kad negalėtume saviškai vadintis? V. Kudirka kadaise pastebėjo, kad girti viršaičiai itin mėgsta greibti svetimų išsireikškimų. Tur būt, panašiai atsitiko ir su Pranešėjui, spaudos darbuotojų leidiuoliu. Trumpas, kukliai gražus, naujai savitas, lietuviškas pavadinimas kai kam pasirodė perprastas. Na, ir tapo pakeistas dvigubai ilgesniu, šabloniškai blankiu, visai nevaizdingu, mišrios sudėties vardu. Žinoma, dėl skonių neverta ginčytis.

KĄ ŽADA NIXONO KELIONĖ?

(Atkelta iš 1 psl.)

lėmė prez. Nixono kelionę.

Betgi neužmirškime, kad egzistuoja dar kita Kinija, Formozos Kinija. Tiesa, ji nėra didelė žemės plotais ir gyventojų skaičiumi (tesiečia 35.966 kv. km. ir teturi 14.910.012 gyventojų), bet ji yra teisėta demokratinės Kinijos respublikos idėjų tęsėja ir ištikima JAV sąjungininkė. Ji kovoja dėl visos Kinijos laisvės ir demokratinės santvarkos. Jos išdavimas būtų demokratinė idėjų išdavimas. Tiesa, ji jau išgyveno išdavimą Jungtinių Tautų organizacijoje, kada ją išmetė ir priėmė komunistinę Kiniją. Bet ji dėl to nenutraukė ir nenutrauks politinės kovos dėl Kinijos išlaisvinimo. Šioje kovoje ją remia ir rems gausybė laisvę mylinčių tautų ir valstybių.

G.W. Ball yra teisingas, kada jis tvirtina, kad prez. Nixono kelionė į Pekiną sukels kitų Azijos tautų nepasitenkinimą ir politinį susvyravimą. Nėra abejonės, kad Formozos Kinija pirmoji priešinsis JAV ir komunistinės Kinijos suartėjimui. Japonija šia kelione taip pat yra pastūmėta keisti savo užsienio politiką. Kur Japonija pasuks: Maskvos ar Pekino pusėn, dar neaišku, bet yra faktas, kad komunistinė Kinija yra didžiausias Japonijos priešas, kuris tiesioginiai gresia. Nebus naudinga demokratiniam pasauliui, jei Japonija pasuks Maskvos pusėn. Ir Japonijos vidaus politika dėl to žymiai nukentės, nes stiprės prokomunistinė opozicija.

JAV Kinijos politikos forsavimas davė jau du nuostolius: Formozos Kinija išmesta iš JT ir sustiprintas komunistinis frontas šioje organizacijoje, S. Rusija suartinta su Indija ir Pakistanas padalintas į dvi valstybes, kurios būda-

mos silpnos, ieško užnugario Maskvoje ir Pekine. Koks bus JAV šios politikos pelnas Vietnamė, dar neaišku. Ball mano, jog raudonoji Kinija nespaus Hanoi nusileisti JAV, bijodama Maskvos kaltinimo, kad raudonoji Kinija pasidare imperialistinės Amerikos lokajumi.

Daugelis politinių publicistų iškelia prez. Nixono norą sudaryti sąlygas pusiausvyrai Azijoje. Tačiau labai problematiška, kas tapusiu svyrą atlaikys? Ar Japonija, Indonezija, Tailandas, Filipinai tai pajęs? Indija yra labai silpnas pusiausvyros išlaikymo partneris. Gal būtų net JAV politikos klaida, kad Indija ypač stumta Maskvos pusėn. Vietnamas ir jo kaimynai: Kambodžia, Laos gali atsidurti kritiškoje būklėje, jei JAV visiškai atitrauks kariuomenę iš Vietnamo. Taigi, Azijoje pusiausvyra krypta ne demokratinė valstybių, bet komunistinės Kinijos naudai.

Buvęs de Gaulle patarejas rašytojas A. Malraux prez. Nixonui pasakė, kad komunistinė Kinija tėra užinteresuota ūkine, finansine JAV parama. Jei ji šios paramos negaus, ji neris reikalą su "jų keikiamais JAV imperialistais" toliau kontaktuoti. Bet jeigu raudonoji Kinija šią paramą iš JAV gaus, ją panaudos militarinei jėgai didinti ir ruošti lemiamą smūgį "kapitalistams".

Lietuvai Nixono kelionė į Pekiną nieko gero ne žada. Gal būtų, kad rusų bolševikų okupuotoje Lietuvoje lietuviai pasvajoja apie galimą S. Rusijos ir raudonosios Kinijos karą ir jo pasėkoje išsilaisvinimą. Tačiau tai tėra tik hipotezė. Raudonoji Kinija yra užinteresuota pirmiausia Azijoje įsistiprinti, o vėliau ji žiūrės, kur lengviau komunizmą įvesti: Afrikoje, Australijoje ar Europoje. Mums atrodo, kad JAV

GINTARINIO MARGUČIO KONKURSAS

Margutis, minėdamas savo radijo programos 40 metų sukaktį, skelbia konkursą, kuriame kviečia dalyvauti visas JAV ir Kanadoje veikiančias lietuvių radijo programas ir pavienius radijo mėgėjus, nepriklausančius esamam radijo programų vienetam. Skiriamos premijos geriausiems įrašams keturiose kategorijose.

PREMIUOJAMA:

1. Pasikalbėjimas. Svarstoma temos svarba ir aktualumas pasirinktos srities ribose (socialinė, mokslinė, religinė, kultūrinė, meninė, politinė, sportinė ir t.t.) klausimų tikslumas ir sumanumas temose.

2. a) Reportažas (galima iliustruoti muzikiniais įrašais, kalbų ištraukomis ir pan.).

b) Minėjimas.

c) Proginė vienos temos valandėlė.

Svarstomas a) reportažo temos turtingumas, aktualumas ir svarba pasirinktos srities (socialinė, mokslinė, religinė, kultūrinė, meninė, politinė) ribose ir b) temos proginis pritaikymas. Visais trejais atvejais taip pat svarstomas turinio sklandumas, originalumas, įdomumas ir techninis paruošimas bei atlikimas.

3. 60 sekundžių prekybinis skelbimas. (Galima naudoti muzikos ir kitus garsų efektus). Svarstomas originalumas, efektingumas, įtikinamumas, sklandumas ir techninis paruošimas.

4. Speciali meninė programa (literatūrinė, dramatinė, muzikinė, montažinė arba radiofoninė meninė valandėlė). Svarstomas medžiagos parinkimas, turinio sukomponavimas, meninis ir techninis atlikimas.

Skirstant premijas, bus kreipiamas ypatingas dėmesys į lietuvių kalbos grynumą ir taisyklumą. Magnetinių juostelių įrašai turi būti atlikti 7 1/2 greičiu. Apsiribojama 1971-1972 metų įrašais. Prie kiekvieno konkurso siunčiamo įrašo turi būti pažymėta radijo programos ir stoties pavadinimas, vedėjo vardas, pavardė, adresas ir programos perdavimo data. Individualių konkurso dalyvių prašoma pažymėti vardą, pavardę ir adresą.

Laimėtojams skiriama dovanų dail. Petro Aleksos specialiai konkursui sukurtas Gintarinis Margutis. Jury komisiją sudaro: Algirdas T. Antanaitis, Dalia Bylaitienė, Balys Chom-

politikams tenka labiau susirūpinti demokratinių ir antikomunistinių valstybių stiprinimu, o ne raudonosios Kinijos.

kis, Dalia Šimoliūnienė ir Rimvydas J. Rapšys.

Konkursui skirtų magnetinių įrašų prisiuntimo terminas: 1972 m. balandžio 1 d. Įrašai siunčiami šiuo adresu: Margutis, 2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629. Premijos bus įteiktos 1972 m. balandžio 15 d. Margučio sukaktuviu bankete Beverly Country Club patalpose.

Šiuo konkursu norima atžymėti Margučio sukaktį ir suteikti pelnytą pripažinimą bei klančioms lietuvių radijo programoms bei radijo mėgėjams. Margučio bendradarbiai, laikydamiesi neutralumo, skelbiamame konkurse nedalyvauja.

Margutis

• **Lietuvių Tautinių Namų** (6422 So. Kedzie Ave., Chicagoje, tel. 778-9878) pastogės patalpos atdaros vakarais: darbo dienomis nuo 5:30 val. p. p., šeštadieniais nuo 2 val. p. p. ir sekmadieniais nuo 12 val. dienos. Organizacijos ir pavieniai asmenys gali patalpas apžiūrėti ir susitarti dėl jų naudojimo. Norintieji tartis kitu laiku prašomi kreiptis į Bronių Kasakaitį, telef. 778-7707.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

JAUNIMO ANKETA...

(Atkelta iš 3 psl.)

ir kovų dėl laisvės nežinojimo. Moterys nepalyginamai didesniu nuosimčiu lenkia vyrus lietuvių kalbos mokėjimu.

Tačiau, savaime aišku, anketos daviniai yra reliatyvios vertės. Kas vienam atrodo "gerai", kitam sutelpa tik vidutiniškumo ribose. Todėl, vienaip ar kitaip, iš "Lietuviškojo jaunimo veidas" anketos išgautas gana patrauklus mūsų antros, dažnai ir trečios kartos atvaizdas. Savaime aišku, kad mūsų visuomenės švietimo organizacijų uždavinys mažinti bet kurios ignorancijos nuosimčius, krauti lietuviybės pažinimo ir patrauklumo pažymius.

Septyniolikmetis chi-

ti keltis...

Prožektoriaus spindulys vėl perpiovė preriją ir Bobo veidą lyg Halloween kaukę.

-- Greičiau! -- patraukė bernas Mariją už rankos, ir ji be žodžių sėdosi ant motociklo.

Užpakalines krautuvėles duris jiems atidarė pats Džekas.

-- Ko jai? -- burbtelėjo, pamatęs Mariją.

-- Ji nori pašniaukšt.

Marija išsižiojo.

-- Aš... ne...

Bobas stumtelėjo jai alkūne į šoną.

-- Okey. Kiek reikia? -- abejingai paklausė Džekas, krapštydamas nagu savo geltonus dantis.

-- Aš pats turiu, -- atsiliėpė Bobas.

-- Žiūrėk! -- turtuolis! -- išsišiepė Džekas.

-- Tai bus trys už patalpą. -- Ir jis ištisė suskirdusį delną. Iš po užkritisų vokų Džeko akys žaliai blizgėjo.

-- Jis panašus į driežą, -- pagalvojo Marija.

-- Trys? Džekai, po velnių, tu keli kainai!

-- Trys, -- šaltai pakartojo krautuvininkas, -- mano patalpa, mano rizika. Jei per brangu -- lauk! -- Ir jis atplėšė išgverusias duris.

-- Okey! Nesiusk! -- Bobas išsitraukė tris sulamdytus dolerius. -- Duok adatą ir siūlų. Svarbą perplėšiau, -- lyg pasiteisindamas pridėjo. Marija nustebo: Bobas Džeko bijojo!

-- Che-che-che! -- sukikeno Džekas, kasydamasis pilvą, -- kada tu pradėjai vartoti adatą... su siūlu?

Po apmusijusia lempa Marija siuvo Bobo švarką. Bobas stovėjo šalia, užstojęs duris.

-- Kad Džekas nepamatytų, kiek turi miltelių, -- galvojo Marija.

O miltelių buvo trys mažyčiai peršviečiami maišiuokai. Vienas jų plėštas. Tai iš jo pabiro Ma-

J. GRAUDA

Sienų pralaužymo temomis

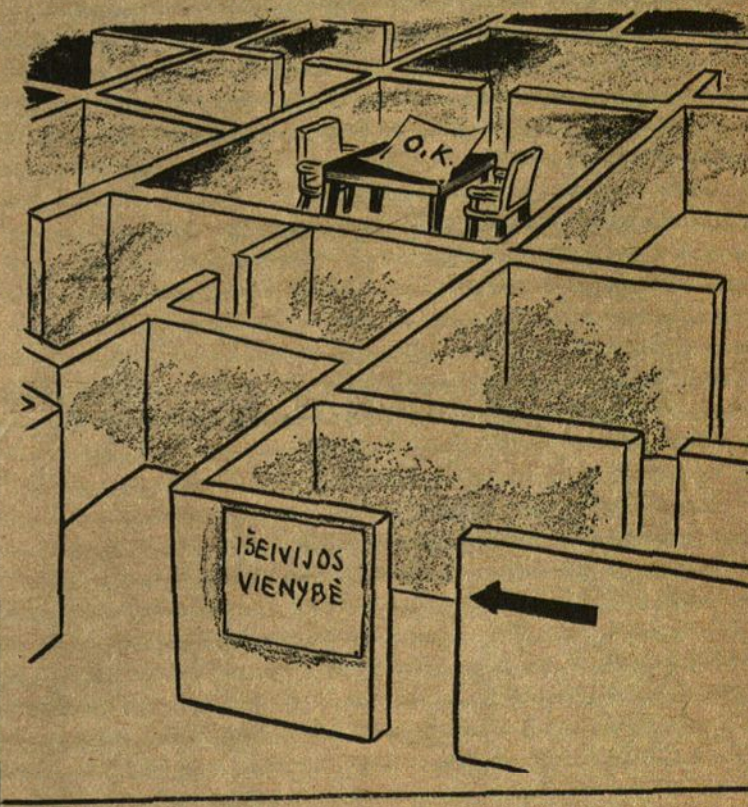
Visas pasaulis dreba - virpa nuo dundesio. Politiniai buldozeriai triuškina senas, stiprias sienas. Akmenys rieda atkalnėmis. Dulkės kyla iki dangaus. Triukšmas kurtina ausis. Tai ne kopūsto lapas, nukritęs žuikiui ant uodegos ir privertęs išgąsdintą žuikį rėkti: "dangus griūva, gelbėkitės žmonės!" Tai niksingeriai (pagal Time magaziną Nixon plius Kissinger) įsėdo į buldozerį ir šturmuoja Mao "Už drausto miesto" mūrus.

Visi broliai lietuviai, žadą užgniauzę, stebi tą pasaulinį vaidinimą per virš žemės pakabintą satelitą, ir laukia, kada gi Mao pašauks Lietuvą vaduoti?

Ir čia pat, žadą atgavę, atsigrįžta į save, tie broliai lietuviai. Ir su siaubu regi, kad išeivijos pasaulyje sienos sudaro nepaprastai labirintus. Kur beįžengsi, visur atsitrenksi į nepralaužiamą sieną.

Kasžin, ar verta mums laukti, kada Mao atskubės mums į talką? Juk mes pakankamai užimti kovomis savo tarpe. Vieni vaduojame išeiviją iš kitų, susikauname ant eiklių rosinantinių žirgelių, eina vieni prieš kitus ir vėl atgal. Mūsų veikloje puikus politinių erzelių perpetuum mobile (amžinasis judintojas) mūsų aistrelės, mūsų ambicijėlės.

O kad taip, visi urmu, sutriuškintumėm... labirintą, įkalinusį veiklą ir laimėjimus.

cagietis gyvenimo prasmės pastraipoje anketoje prirašė: kad būčiau gyvenime laimingas paigėdauju, kad jaunoji lietuvių karta neišmirtų savo tautine veikla.

Dirva linki jaunajai kartai su tokiu šauniu nusistatymu burtis į Pasaulinį Jaunimo Kongresą.

(5)

Nijolė Jankutė

SAULĖGRAŽŲ TVANAS

NOVELĖ

Šviesos spindulys nuslinko, bet Marijos akys tebevyrpėjo ta balta srovelė. Viskas, ką ji nujautė dabar buvo tikra. Pro Bobo pirštus sunkėsi dar viena Žaliųjų Kobrų paslaptis, kurios Marija nenorėjo žinoti. Mergaitė ėmė trauktis atbula, bet Bobas ją griebė už plaukų.

-- Nė žodžio! -- pasilenkęs švokstė jis, -- jei prasitarsi -- va! Tamsioje Marija užgirdo apgaulingai švelnų lenktinio peilio caktelėjimą.

Staiga Bobas paleido mergaitės plaukus ir minkštai nusijuokė.

-- Geriau draugauk tik su manim, Maryte! Tas tavo, kaip jis... Paulius, niekada nebus turtingas. Aš žinau, kiek moka Ryerson, Smith & Co. į valandą. Mažiau, negu mano miltukai į minutę... Right, baby? -- Bobas tyliai kikenė.

Marijai linko kojos. Kažkoks šaltis suspaudė vidurius, rankomis bėgiojo milijonas skruzdžių.

-- Paulius? Koks Paulius? -- išsižiojo ji. Koks užkimas, nesavas buvo jos balsas!

-- Nemeluok, baby! Bobas turi akis ir ausis, ar ne? Mah baby don't care for nobody, mah baby just cares for me... -- niūniavo bernas, vyniodamas švarką.

-- Imk! -- staiga atkišo jis tą pundą Marijai, -- važiuosim pas Džeką. Susiūsi, ką suplėšei.

-- Ne, ne! -- pasipurtė mergaitė, -- aš negaliu, Bob! Man jau reikia namo... Rytoj reiks anks-

rijai į veidą baltoji srovelė. Nosyje ji dar tebejautė malonų kutenimą, slenkantį žemyn į sąnarius.

Bobas apsižergė kėdę, išsitraukė dolerį ir mikliai susuko jį į ploną vamzdelį.

-- Duok čia!

Marija jam padavė perplėštąjį maišiuoką.

-- Žiūrėk! -- pasakė, berdamas miltelius į plastikinį butelio dangtuką. Jis pasilenkė, prisidėjęs vamzdelį prie nosies, patraukė miltelių ir pradėjo čiaudėti.

Marija nusijuokė. Čiaudulio purtomas Bobas atrodė lyg didžiulis skudurinis klaunas.

-- Va, pamėgink! -- atkišo Bobas jai dolerį ir vamzdelį.

-- Kad ... nežinau ... -- purtėsi Marija.

-- Nebūk višta! Ar veltui tris dolerius Džiūsnai sukišau? -- ėmė pyktį Bobas.

-- Ar čia... kaip "žolė" -- pačiaudi ir...nieko?

-- Kvaila tu! Čia "arklys"! O, baby, kas darosi, kai joji ant jo! Imk!

Marija svyravo.

-- Patrauk, kad sakau! Pamatysi. Tu geriau klausyk manęs, baby! Švarką suplėšei, išbarstei miltukus... Ar nori, kad Pauliui pasakyčiau, ką tu veiki, kai jis karmo skardą pas Ryerson ir Smith?

Ir Marija pasilenkė prie vamzdelio, prie plastikinio dangtuko, kuriame blizgėjo milteliai tartum šviežias sniegas.

Ji čiaudėjo ilgai. Bet čiaudulys buvo malonus. Staiga maži virpuliai pabiro po Marijos kūną. Šiltas vynas nuribuliavo nuo krūtinės iki pirštų galų. Marijos akis užpylė auksinė banga. Buvo gera. Ji jautėsi, lyg prerijoje jau žydėtų saulėgražos, lygtik vienas atodūsis skirtų ją nuo vakaro saulėje paslėptų kraštų, į kuriuos kasnakt išdunda ekspresas.

(Bus daugiau)

JUOZUI BAGDONUI

60 METŲ

Emilija Čekienė

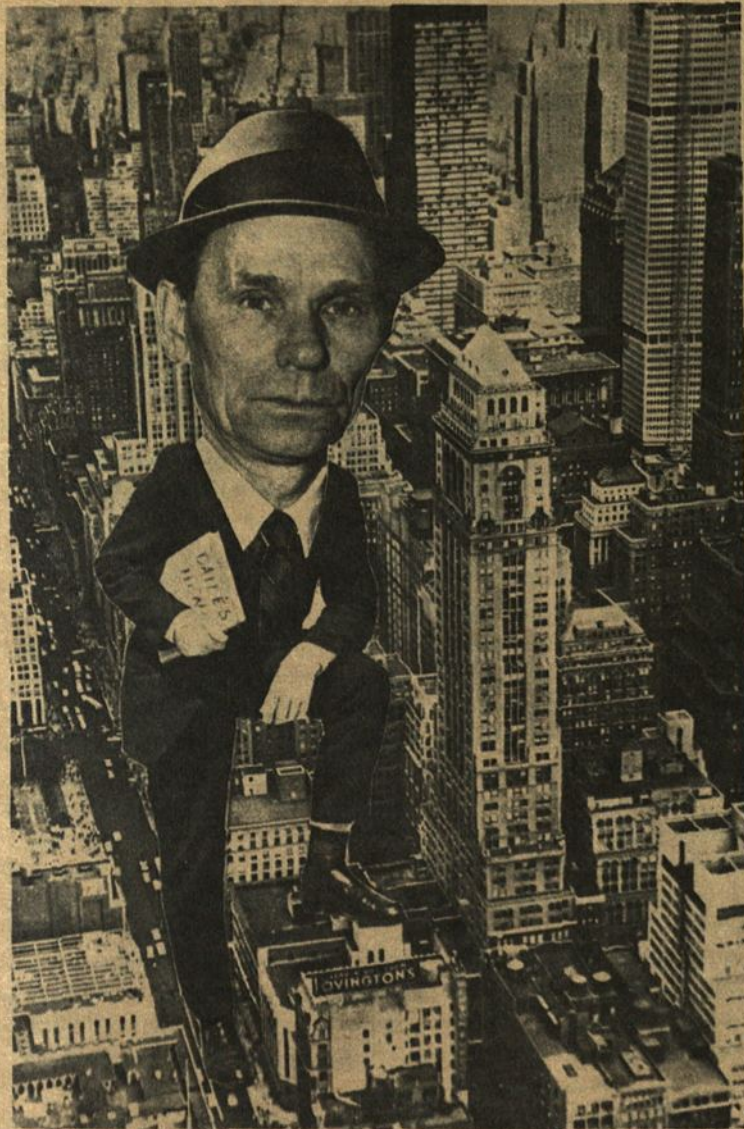
Jei kasdieniniam gyvenime pastebime žmonių skirtingumą, tai tuo labiau savo charakteriu bei gyvenimo būdu, net ir paviršutine išvaizda iš visuomenės tarpo iš

1929 m. įstojo į Kauno meno mokyklą. Tapybą studijavo pas prof. J. Vienožinskį ir 1933 m. jau surengė pirmąją savo individualią tapybos kūrinių parodą Kau-

miškas ir žmogaus akiai neaprepiamų tolių tar- tum nepaprasto dailin- ko ranka išraižytų balto smėlio kopų vaizdai jo vaizduotė užburdavo įkvėpimo sparnais. J. Bagdonas ten pasiner- davo gamtovaizdžių kū- ryboje.

Bet jis nesitenkino vien peizažais, Lietuvos pajūrį pradėjo vaizduoti savo kūriniuose ir buit- nėmis temomis, pagyvin- damas peizažus įvedant į juos ir žmones, itin to laiko pajūrio žvejų gyve- nimą, jų rūpesčius vyku siai atvaizduodamas jų psichologinius bruožus: žvejų savijautą audrai kylant, jų moterų su vai- kais pergyvenimus kran- te vyrų nesulaukiant iš jūros, žvejų grįžimą su grobiu ir daug kitų. Be to, jis šioje aplinkoje lan- kydavo ir Nidos žvejų kaimelius stebėdamas ir drobėje atvaizduoda- mas nuo jūros gaivinan- čio vėjo ir saulės ide- gintus kaimiečių veidus ne tik namų darbuose, bet ir sekmadienių užsi- ėmimuose ir prie bažny- čios po pamaldų.

J. Bagdoną traukė ir platesnio pasaulio aki- račiai. 1937 m. jis iš- vyksta ilgesnėn studiji- nės kelionės į užsienius. Aplanko Rygą, Dancigą, Antverpeną, Briuselį ir pasiekia Angliją. Gi 1939 m. keliauja į Berlyną, Paryžių, Ženevą, Mila- ną ir Veneciją ilgiau su- stodamas Paryžiuje. Abiejų kelionių tikslas buvo susipažinti su Eu- ropos menu. Jis aplankė daugybę meno galerijų, muziejų, neaplenkda-

Dail. Juozas Bagdonas New Yorke.

R. Kisielliaus montažas

siskiria dailininkai, ne- kalbant jau ir apie pa- čios jų kūrybos individu- alumą, kurią vieni dau- giau kiti mažiau vertina įvairiais gyvenimo ir menininkų kūrybos lai- kotarpiais.

Šį kartą dėmesį atkrei- pia dail. Juozas Bagdo- nas, atšventęs reikš- mingą 60 metų amžiaus sukaktį. Savo būdo kuk- lumu jis mūsų parengi- muose nepastebimas, bet Lietuvoje gimęs pa- čioje Žemaitijos širdy- je, 1911 m. gruodžio 11 d., Videikių kaime, Plun- gės valsč., Telšių apsk., pasižymi žemaitišku už- sispyrimu visuose savo darbuose, kurių barai, kaip toliau pamatysim, yra labai platūs.

Dail. J. Bagdonas lan- kė Plungės gimnaziją, kunigaikščių Oginskių rūmuose tuo metu įsikū- rusią. Renesanso sti- liaus rūmai didžiuliame parke su tvenkiniais, gė- lynais ir marmuro sta- tulomis buvo jam pir- masis kontaktas su nuo- tabiai gražia gamtos ap- linka. Vėliau jis persikė- lė į Telšių gimnaziją ir

ne. Po to jo parodos buvo Šiauliuose ir Klaipėdo- je. 1934 m. dalyvavo re- prezentacinėje lietuvių dailininkų parodoje Ry- goje ir Taline. 1938 m. jubiliejinėje dailės pa- rodoje laimėjo pirmą valstybinę premiją už fi- gūrinę kompoziciją. Nuo 1935 m. dalyvavo eilėje bendrų parodų.

Dail. J. Bagdonas nė- ra vien siauro žanro kū- rinių dailininkas. Jo kū- rybinį kelią sudaro tri- jų žanrų ir trijų skirtin- gų laikotarpių menas. Pirmąjį ir iki šiol pas- kutinį jo kūrybos laiko- tarpį sudaro tapyba, ku- ri atskleidė jo meninės individualybės bruožus nuostabiai gražiais jo gimtojo krašto Lietuvos peizažais. Gamtą jis my- lėjo ir kiekvieną proga stengėsi lankyti gražiau- sias vietas, iš kurių la- biausiai buvo pamėgęs ir kas vasarą, palikęs Kauno miesto dulkes, vykdavo į Klaipėdą, Ni- dą, Kuršių mares, į ku- rias skaisčiai žėrinti, grimstanti į ošiančių jū- rų platybę saulė, sodrų pušų kvapą skleidžiantis

J. Bagdonas Skulptūra, 1961

Lietuvos valstybinės dailės premijos 1938 metų laureatai. Iš kairės: Paulius Augius -- grafikos pre- mija, Antanas Gudaitis -- teatro dekoracijos, Petras Rimša -- skulptūros, J. Vaitkevičius, Valstybės Taup. Kasų direktorius, išmokėjęs premijas, Viktoras Vizgirda -- peizažo premija ir Juozas Bagdonas -- figūrinės tapybos kompozicijos premija.

JUOZAS BAGDONAS

Iš jūros grįžus, aliejus 1937.

J. Bagdonas

Skulptūros ir keramika, 1952

mas tačiau ir gamtos vaizdų beto stebėdamas įvairių kraštų žmones ir jų gyvenimą, kas jam suteikė daug naujo kūry- binio impulso.

Vokiečiams okupavus Lietuvą J. Bagdonas ku- rį laiką dirbo Vilniaus dailės muziejuje, o vė- liau paskirtas dailiųjų amatų mokyklos direk- torium, neatsisakyda- mas ir kūrybinių polė- kių. Bolševikams antrą kartą okupuojant Lietuvą J. Bagdonas pasitraukia į Vakarus, ilgiau sustoja Vokietijoje, kur jis Ra- vensburgo lietuvių gim- nazijoje dėsto paišybą ir meno istoriją, 1948 m. emigruoja į Kolumbiją Pietų Amerikoje ir Bogo- tos mieste pradeda dė- styti valstybinėje kolegijoj keramikos mokykloje pie- šimą ir dekoravimą, o architektūros mokyklo- je akvarelę. Kiek vėliau valstybiniam universi- tete dailės akademijoje dėsto keramiką ir deko- ratyvinę skulptūrą. Dės- tydamas išvysto moder- nios keramikos stilių tiek formos tiek deko- ratyvinio elemento atžvil- giais.

Čia dail. J. Bagdonas atskleidžia naują savo meninį talentą, šalia dė- stymo mokyklose, įsteig- damas ir privačią savo keramikos ir skulptūros gamybinę studiją, kurio- je jis pasineria kurda- mas buitines ir deko- ratyvinės keramikos sri- tyje. Jis čia sukūrė dau- gybę meniškų, savito sti- liaus, gražios formos, subtiliai papuostų orna- mentais dekoratyvinių ir tematinių vazu, lėkš- čių ir kitokių iūrinių, ne vengdamas jo sieloje gi- liai glūdinčio lietuviško tautiniais motyvais ele-

meniniam išpūdžiui pa- siekti ir tas jam labai sekėsi. Jo moderniai iš- vystyta keramika pla- čiai pasklido po visą Ko- lumbiją.

Nesustojo dail. J. Bag- donas nei šioje meno srityje, sekmingai pra- dėjęs reikštis ir skulp- tūroje, kurdamas buitines ir modernistines te- mas. Jo žmonių skulp- tūros pasižymėjo giliai mintimi, sutelkto jaus- mo ir vidinės įtampos ku- piniais veidais. Visi skulptūriniai kūriniai ro- do savyje kruopščią me- džiagos apdorojimo tech- niką. Per 10 gyvenimo metų Kolumbijoje J. Bag- donas daugiausia buvo at- sidavęs keramikos ir skulptūros menui. Tropi- kinė to krašto gamta dailininko teptuko nevi- liojo, dėl to neatsisaky- damas tapybos jis per- ėjo į abstraktines for- (Nukelta į 6 psl.)

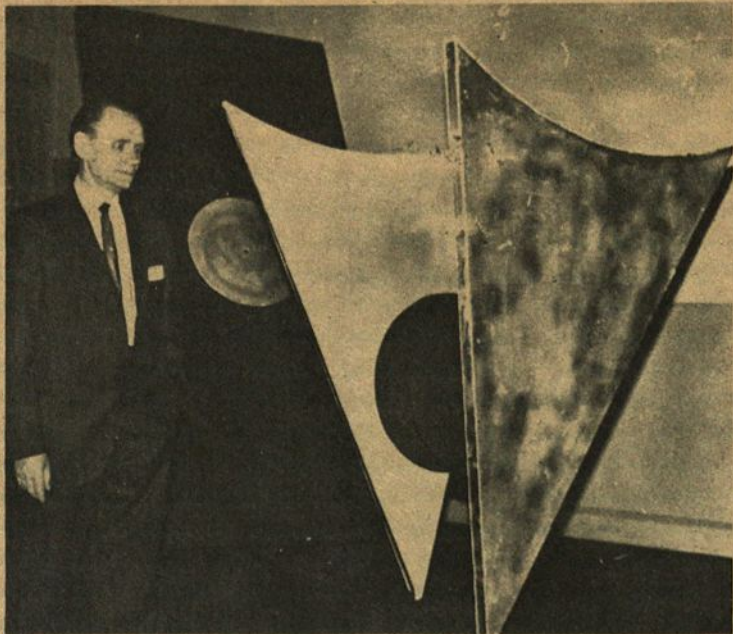
J. Bagdonas

Skalbėjos, aliejus 1939

J. Bagdonas

Kompozicija, aliejus 1970

J. Bagdonas

Dekoratyvinė konstrukcija - skulptūra

JUOZUI BAGDONUI...

(Atkelta iš 5 psl.)

mās, kurių pirmieji kūriniai atlikti daugiausia pastele ir tempera. Vėliau jo abstraktinėje tapyboje nyksta griežta geometrinė linija ir išilieja į tapybinius plotus, jungiamus tamsiais tonais ištapytą erdvę, taip jis priartėja prie abstrakcinio ekspresionizmo.

1958 m. J. Bagdonas persikelia į Washingtoną ir čia vėl įsteigia keramikos ir skulptūros studiją ir po poros metų meno galeriją, kurioje rengia amerikiečių ir kitų kraštų dailininkų parodas. Čia jis mažiau dėmesio skiria keramikai, o daugiau skulptūrai ir pagaliau 1964 m. persikėlęs į New Yorką visai atsiduoda abstraktinei tapybai, kurios 20 parodų yra suruošęs įvairiose JAV lietuvių kolonijose.

O dabar, po eilės metų abstraktinės tapybos jis praeitais metais minint LB 20 metų įsikūrimo sukaktį vėl pasirodė su realistiniais kūrinių, vaizduojančiais lietuvių tautos partizanines kovas, kuriose iš-

ryškėja kovojančio lietuvių tragizmas.

Aplamai, dail. J. Bagdonas visuose savo kūriniuose yra savitas, plačių kūrybinių polėkių dailininkas, bet su vidine neperlaužiama žemaitiško užsispyrimo siena. Ką užsimoja, tą būtinai atlieka nugalėdamas visas kliūtis. Jo visų trijų žanrų kūryba niekuomet nebuvo kam nors pataikuojanti. Jis gyvena ir kuria menui.

Visi darbai pasižymi didelio formato kūrinių, nes jo nuomone, didesnis formatas dailininkui suteikia daugiau kūrybinės laisvės.

Dail. J. Bagdonas plačiai reiškiasi ir kaip visuomenininkas. Jau 1937 m. buvo Lietuvos dailininkų Sąjungos sekretorium ir reikalų vedėju. Dabar yra BALFo centro valdybos sekretorium, o taip pat LNF, ALTS-gos ir ALTo valdybose ir savo visus iš pareigojimus įsistropiai atlieka. Šios sukakties proga jam ir jo gyvenimo palydovei p. Bagdonienei linkime dar daug metų savo visus užsimojimus ir toliau tęsti.

J. Bagdonas

Keramika, 1952

PASITARIMAS SU LAIKRAŠTININKAIS

Po sėkmingai pavykusio Spaudos balius, sekančią dieną, vasario 6 Jaunimo centre, LŽS-gos Centro valdybos pastangomis įvyko VLIKO pirmininko dr. Kęstučio Valiūno, ALT pirmininko dr. Kazio Bobelio naujasis pokalbis su laikraščių redaktorais, LŽS-gos Centro valdybos nariais ir laikraštininkais.

Pokalbį pradėjo LŽS-gos Centro valdybos pirmininkas kun. J. Vaišnys. Jis pasveikino politinių institucijų vadovus, laikraštininkus, padėkojo abiem pirmininkams už dalyvavimą Spaudos baliuje ir kvietė pasisakyti mūsų spaudos reikalais bei pasvarstyti, kokie klausimai bei problemos būtų svarstyti ateinančių rudenį Tabor farmoje spaudos ir radijo bei bendruomenininkų susitikime, kuriam nuoširdžią globą ir šiais metais pažadėjo inž. Valdas Adamkus su poniu.

LŽS-gos pirmininkas kun. J. Vaišnys palietė ir keletą svarstytinų klausimų, kaip spaudos etika, bendradarbiavimas su kraštu, informacijos tikslumas ir visus klausimus svarstant vadovautis šūkiu: "Matydami dabartį -- žvelkime į ateitį".

Pažymėtina, kad į tuos klausimus buvo labai mažai siūlymų ir reikšmingesnių sugestijų. Todėl nusitarta specialia anketa atsklausti visų laikraščių redaktorių, kokias problemas reikėtų svarstyti ateinančiame spaudos, radio ir bendruomenininkų suvažiavime.

Pokalbiui vadovaujęs pažymėjo, kad šiame pokalbyje turėjo būti ir PLB pirmininkas, tačiau dėl kitų ankstyvesnių įsipareigojimų ir dalinai dėl šlubuojančios sveikatos negalėjęs atvykti. Bet gi pareiškė, kad dėl ruošiamo rudens suvažiavimo susitarta su PLB Valdyba, kuri pagėdavo, kad tokį suvažiavimą organizuotų LŽS-gos Centro valdyba, bendradarbiaudama su PLB Valdyba.

VLIKO pirmininkas dr. K. Valiūnas padėkojo LŽS-gos CV už pakvietimą dalyvauti Spaudos baliuje, už suruoštą šį naudingą pokalbį ir ta proga padarė kiek platesnį pranešimą iš politinės veiklos. Pažymėjo, kad buvo padarytos visos pastangos Brazinskių reikalui ir kad jie nebus išduoti sovietams, nors jų teismas įvyks jau kovo mėn. pradžioje. Dėkojo spaudai ir jos žmonėms už teikiamą informaciją apie VLIKO veiklą, kas įgalina lietuvių visuomenę informuoti apie atliekamus darbus politiniuose laukuose. Jis prisiminė spaudoje kylančius ginčus, kurie daugumoje esą menki, daugiau asmenišką pobūdį, kylą iš blogavalių žmonių ir jie ignoruotini.

Dr. K. Valiūnas paryškino, kad numato artimiausioje ateityje aplankyti drauge su mūsų diplomatais Europos valstybių vyriausybes, turint galvoje ir artėjančią taikos konferenciją ir dėti visas pastangas ty valstybių vyriausybės nuotakas palenkti mūsų naudai. Gerai vertino ir laisvajame pasaulyje veikiančių radijo valandėlių lietuvių kalba reikšmę. Jos okp. Lietuvoje labai klausomos, mėgiamos ir teikia plačią informaciją apie laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių pastangas pavergtiesiems padėti. Su kairiomis radio valandėlėmis esą kiek sunkiau, nes amerikiečių vidaus politika varžanti ir ty valandėlių veiklos pobūdį.

ALTos pirmininkas dr. K. Bobelis teigiamai vertina ir LŽS-gos CV pastangas gerai suorganizuoti spaudos, radio ir bendruomenininkų suvažiavimą. Pažymėjo, kad spaudos uždavinys yra teisingai vertinti dirbančiųjų darbus, perduoti skaitytojams teisingas žinias. Nuomonių skirtumai galimi, bet jie esą maži. Pozityvi kritika reikalinga darbų pažangai, tačiau reikia vengti pajukiančios kritikos. Paminėjo apie ALT pastangas ruošiant Vasario 16 minėjimą kongrese ir senate. Taip pat pirmininkas pažymėjo kad Amerikos vyriausybė uždarė Laisvės komitetus ir ALTos pastangomis jo veikla pratęsiama iki birželio pradžios, lėšas skiriant komiteto pirmininkui. Sąryšyje su tuo teksią ir VLIKO būstinę kelti kur nors į miesto centrą New Yorke ir tas parei-

JURGIS JANUŠAITIS

kalaus daug daugiau lėšų. Sąryšyje su prez. Nixono kelione į Maskvą, ALT ruošia specialią peticiją Simo Kudirkos ir kt. klausimais, kuri bus įteikta prezidentui.

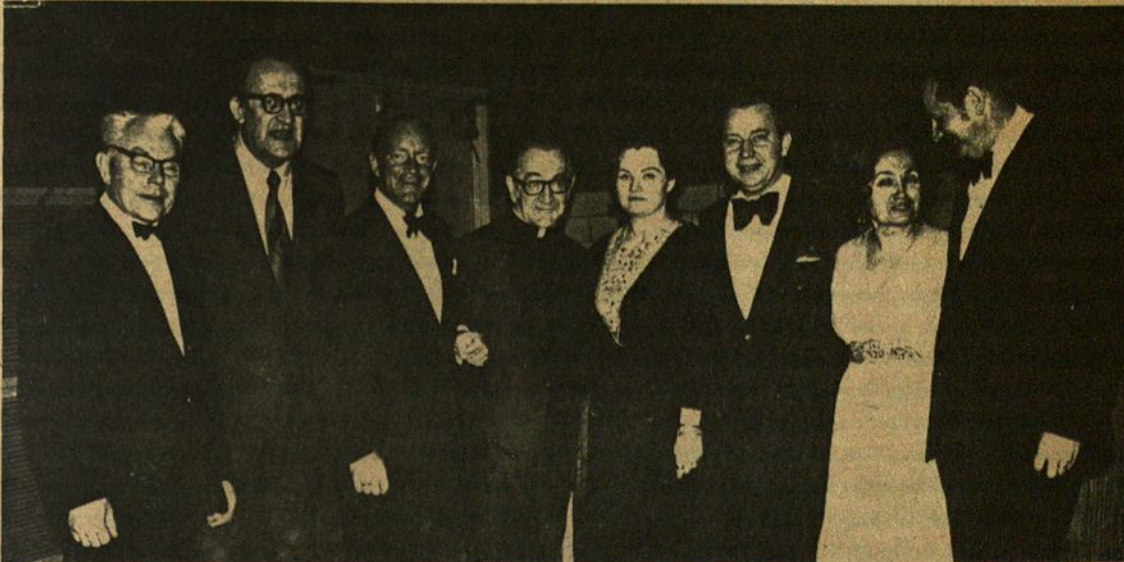
Dėl bendradarbiavimo su kraštu reikalas esą visų mūsų politinių veiksmų. Šis klausimas bus apsprendžiamas veiksmų pasitarime, nes nuo Clevelando paskelbtų direktivų daug kas esą pasikeitę.

Šiame pokalbyje VLIKO pirmininkas Altos pirmininkas ir kai kurie laikraščių redaktoriai padarė priekaištų LB dėl jo rodomo dėmesio politinei sričiai bei veiklai. Gaila, kad šiame pokalbyje nedalyvavo atskirai LB žmonės, kurie, reikia manyti, būtų radę taip pat tinkamus atsakymus į padarytus priekaištus.

Pokalbyje eilę klausimų kėlė A. Pužauskas, V. Kasniūnas, M. Gudelis, K. Drunga, V. Šimkus, A. Gulbinskas, P. Petrus-

tis ir kit. Paliesta Eltos leidinys, kaip nevisada atsiekiąs savo paskirties, informacijos centro reikalas, tačiau toks centras pareikalaus naujų didelių išlaidų, nes reikėtų samdyti specialistus tarnautojus ir dar visą eilę klausimų.

Gi spaudos, radio ir bendruomenininkų suvažiavimo problemos, atrodo, atiteks, LŽS Centro valdybai. Norima nuoširdaus kultūringo pokalbio, šalinant žemo lygio diskusijas. Gi pačius veiksmus kvieisti padaryti laikraštininkams trumpus pranešimus bei suruošti spaudos konferenciją.

Lietuvių Žurnalistų Sąjungos suruoštamame Chicagoje spaudos baliuje susitiko politikai, menininkai ir spaudos žmonės. Iš kairės: Jurgis Janušaitis, Algirdas Pužauskas, VLIKO pirm. dr. J. K. Valiūnas, LŽS pirm. kun. J. Vaišnys, sol. Dalia Kučienienė, ALT pirm. dr. K. Bobelis, sol. Vanda Stankienė ir Vytautas V. Noreikos nuotrauka

Pirkite šiandien mieste nuo 10 iki 7 v. v.

Visuose skyriuose iki 9:30 v. v.

Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

Naujas pirkinys! Vyrams ir jaunuoliams Flares & Jeans

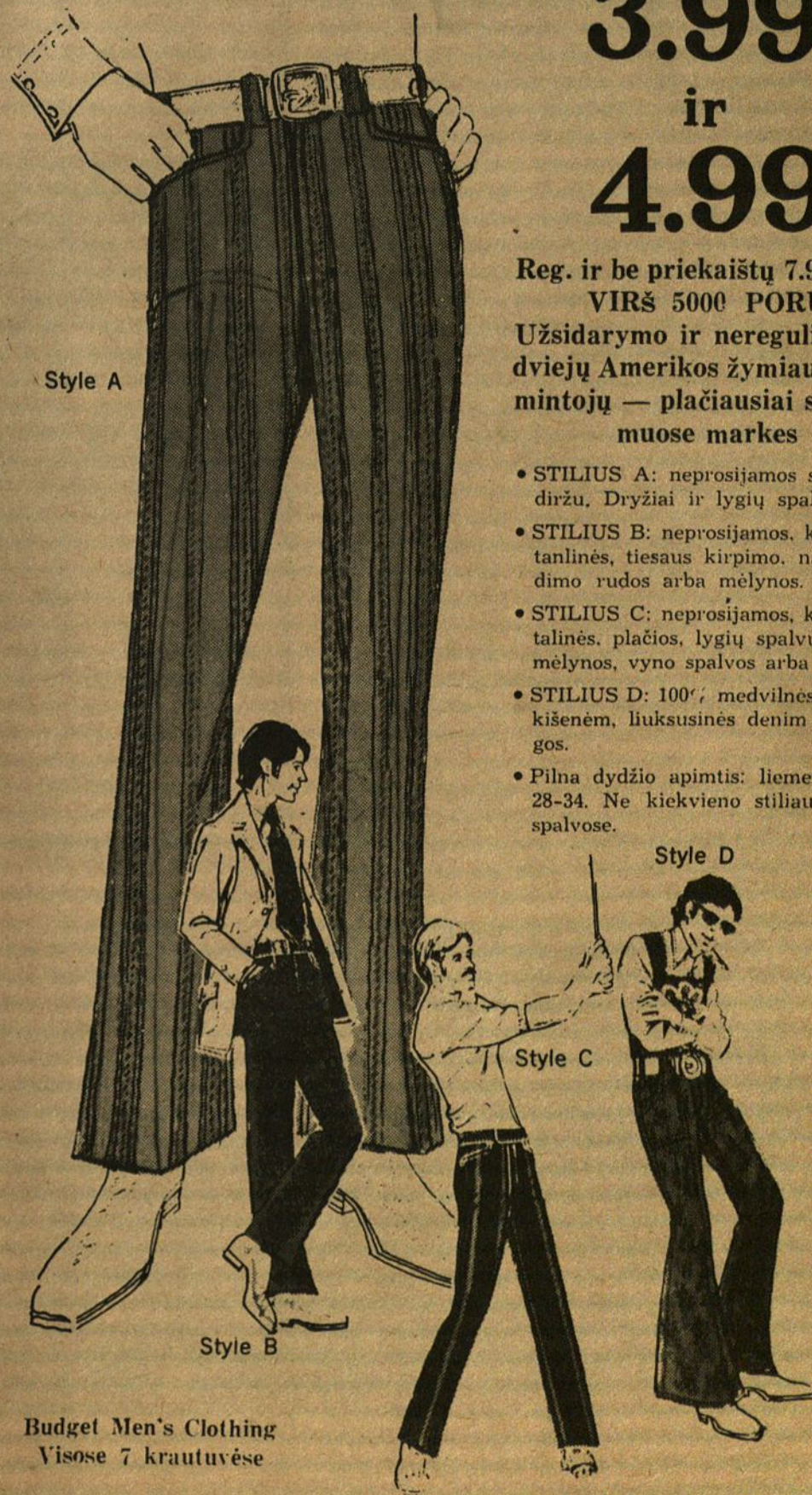
3.99
ir
4.99

Reg. ir be priekaištų 7.99-12.99

VIRŠ 5000 PORŲ

Užsidarymo ir nereguliarių iš dviejų Amerikos žymiausių gamintojų — plačiausiai skelbiamuose markes

- STILIUS A: neprosijamos su plačiu diržu. Dryžiai ir lygių spalvų.
- STILIUS B: neprosijamos, kontinentinės, tiesaus kirpimo. naujo audimo rudos arba mėlynos.
- STILIUS C: neprosijamos, kontinentinės, plačios, lygių spalvų, pilkos, mėlynos, vyno spalvos arba rudos.
- STILIUS D: 100% medvilnės su spec. kišenėmis, liuksusinės denim medžiagos.
- Pilna dydžio apimtis: liemens dydis 28-34. Ne kiekvieno stiliaus visose spalvose.

Budget Men's Clothing
Visose 7 krautuvėse

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dr. V. L. Ramanauskas užprenumeravo Dirvą savo studijojančioms dukroms Daivai į Columbus ir Rimai į Athens.

Už dviejų naujų prenumeratorių pristatymą, Dirva pasiuntė dr. V. Ramanauskui dovanų knygą.

AKADEMIKŲ KULTŪRINĖ POPIETĖ

Clevelando akademikai skautės ir skautai kviečia visą studendiją dalyvauti š. m. vasario 27 d., sekmadienį, 5 val. p. p. Čiurlionio namuose įvykstančioje kultūrinėje popietėje, kurioje John Cadzow, iš Kent State University, skaitys paskaitą "Aims of Lithuanian Community In Regards To Preservation of Lithuanian Culture".

Po paskaitos seks diskusijos ir vaišės. Įžangos auksa \$1.00.

• Grandinėlės šokių, muzikos koncertas jau čia pat. Programa prasidės punktualiai 4 val. p. p., sekmadienį, kovo 5 d., Euclid aukšt. mokyklos auditorijoje, 711 E. 222 St., Euclid. Norimai vietai salėje užsitikrinti visi prašomi jau dabar kreiptis į šokėjus, jų tėvus, A. L. Sagius — 442-8674. Koncertui bilietų bus galima gauti ir prie įėjimo.

Grandinėlės

Š. A. PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ ALPINISTI- NIO SLIDINĖJIMO PIRMENYBĖS

Ši šeštadienį, vasario 26 d., įvyks Šiaurės Amerikos Pabaltiečių Alpinistinio slidinėjimo pirmenybės. Iš šių pirmenybių bus išvesti ir lietuvių slidinėjimo rezultatai.

Varžybos įvyks Holiday Valley, New York. Vaziuoti I-90 iki paskutinio "exit" prieš Buffalo ir vaziuoti 219 keliu į pietus apie 40 mylių iki Holiday Valley. Vaziavimas nuo Clevelando apie 3½ valandų. Varžybose dalyvaus estai, latviai ir lietuviai iš JAV ir Kanados.

Clevelando Žaibo klubo slidinėjimui vienos išvykos metu, Priekyje iš kairės: C. Garlauskienė, V. Garlauskas, A. Garlauskas, A. Narbutaitis, Srovi: V. Čeičys, J. Čiurlionis, V. Žagarskas, P. Gaižutis, A. Bložytė.

HAPPINESS IS ME SKATING IN THE NEW ICE FOLLIES

SHIPSTAD & JOHNSON

ICE FOLLIES

Rated "The Greatest" in Family Entertainment

OPENS FEB. 29 thru MAR. 12 • CLEVELAND ARENA

With Mr. Frick, "Live" Snoopy and all your ICE FOLLIES favorites!

Tues., Feb. 29	*7:30	Sat., Mar. 4	9:00	Fri., Mar. 10	7:30
Wed., Mar. 1	*7:30	Sun., Mar. 5	2:00	Sat., Mar. 11	1:00
Thurs., Mar. 2	*7:30	Sun., Mar. 6	6:00	Sat., Mar. 11	*5:00
Fri., Mar. 3	7:30	Tues., Mar. 7	*7:30	Sat., Mar. 11	9:00
Sat., Mar. 4	*1:00	Wed., Mar. 8	*7:30	Sun., Mar. 12	2:00
Sat., Mar. 4	*5:00	Thurs., Mar. 9	*7:30	Sun., Mar. 12	6:00

* ½ PRICE JUNIORS (16 yrs. & under)
* BARGAIN MAT.—Sat., Mar. 4—1 P.M.
—All Seats \$3.50 & 2.50

TICKETS: Arena Box Office • All Richman Stores • All Regular Arena Ticket Agencies.

TICKET INFO: (216) 361-3706

ORDER BY MAIL: Send check or money order to Ice Follies, Cleveland Arena, 3717 Euclid Ave., Cleveland 44115. Specify time and date and enclose stamped self-addressed envelope.

Dalis svečių ALT S-gos Clevelando skyriaus susirinkime -- Vasario 16 minėjime klausosi poeto Balo Augino žodžių. J. Carlos nuotrauka

Vilties draugijos pirm. A. Laikūnas, susirinkime skaitė paskaitą apie Vasario 16 reikšmę, S. Astrauskas, P. Bakūnas ir Vl. Blinstrubas. J. Carlos nuotrauka

ISPŪDINGAS VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

ALT S-gos Clevelando skyrius surengė minėjimą vasario 19 d. inžinieriaus J. Nasvyčio gyvenamojo didžiulio butnamio (34200 Ridge Rd., Willoughby) kuklijoje, bet skoningoje svetainėje, pobūviams skirtoje.

Jonas Mockus, ALT S-gos skyriaus pirmininkas, atidaręs susirinkimą.

Vyks slalomo ir didžiojo slalomo lenktynės.

Šių metų varžybas globoja Clevelando Žaibo sporto klubo slidinėjimo sekcija. Dėl daugiau informacijų skambinkit Vyteniiui Čiurlioniui — 481-1525.

Po susirinkimo svečiai ilgai vaišinosi dalindamiesi įspūdžiais. Nuotraukoje ponios Mockuvienė, Mikšienė, Stugienė, Laikūnienė, Vl. Braziulis, Budrienė, muz. A. Mikulskis, Karalienė, skyriaus pirm. J. Mockus ir Širvaitienė. J. Carlos nuotrauka

Kita grupė svečių: A. Raulinaitienė, inž. J. Nasvytis, N. Maželienė, poetas Balys Auginas susirinkime skaitė savo poeziją, S. Gedgaudienė, dr. A. Butkus, V. Gedgaudas ir Steponas Nasvytis. J. Carlos nuotrauka

Po susirinkimo dar ilgai besivaikšinant buvo diskutuojama įvairiais visuomeniniais reikalais. Iš kairės A. Jonaitis, P. Mainelis, Dirvos bendradarbis Vladas Braziulis, poetas Balys Auginas, ALT skyr. pirm. inž. A. Pautienis ir K. Morkūnas. J. Carlos nuotrauka

B. Auginas dar kartą nuodžiugino keliais savo kūrybos eilėraščiais, skatinančiais susimąstyti, svajoti arba kilniais jausmais plasnotti. Bebaigdamas programą, B. Auginas labai prielankiai apibūdino Alpi — istorinę a. a. K. Karpius apysaką jau antroje laidoje ir siūlė šia proga čia pat pirkti.

J. Mockus, maloniai ir nuoširdžiai visiems padėkojęs, pakvietė pasivaikšinti.

Mielos ponios pasirodė tikrai gero stiliaus ir skoningomis vaišėmis. Skanonių masinės pasirinkimas, lipšni paslauga ir jaukumas įgalino dar vieną kitą valandėlę pasmaguriuoti.

Tokiam stipriam iš esmės minėjimui atšvesti rengėjų planą, pastangas ir darbus tenka pripažinti svarbiais gražių pasekmių nuopelnais.

Vladas Braziulis

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

VASARIO 27 D. Šv. Jurgio parapijos salėje kun. P. Urbaičiui pagerbti pietūs, Rengia Sauležiečiams Remti Komitetas.

KOVO 5 D. Grandinėlės koncertas.

KOVO 11 D. Kaziuko mugė Naujosios parapijos salėje.

KOVO 12 D. Sekmadienį Kamerinės muzikos koncertas.

KOVO 18-19 D. Lietuvių tautos genocido paroda Nauj. parapijos salėje. Rengia ALT Clevelando skyrius

BALANDŽIO 8 D. Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos tradicinis pavasario balius.

BALANDŽIO 22 - 23 D. D. Š. Amerikos lietuvių metinės krepšinio, tinklinio ir stalo teniso žaidynės.

BALANDŽIO 29 D. Clevelando Ateitininkų metinė šventė.

GEGUŽES 20 D. Antras Pensiūnų Vakarų ruošiamas Ateitininkų jaunimo.

• Apdraudos reikalais geriausias patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Adv. Nicholas A. Bucur paskirtas mero į Cleveland Transit Board. Šį paskyrimą patvirtino miesto taryba ir tuoj jis buvo išrinktas Transit Board pirmininku.

Adv. Bucur yra rumunų kilmės ir buvo Perko rinkiminės kampanijos priekyje. Jis dažnai kalba televizijoje ir per radiją, gindamas etninių grupių reikalus.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

WIDOW OR COUPLE

Off East 185 St. near Our Lady, 2 bedrooms, basement, like new. Only 22,900.

GEORGE KNAUS
Real Estate
481-9300

(16-17)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
OR
1ST CLASS SKILLED
LEADER
For
AUTOMATIC SCREW MACHINE
Setup operator on B & S.
Nights 10 hours shift.
Fringes and profit sharing.
ZENITH AUTOMATIC SCREW
PRODUCTS
313-775-6260

(15-21)

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS
INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Marijona Bačiūnienė šiuo metu atostogauja Ispanijoje ir į Chicago žada grįžti tik kovo mėnesį.

• Kun. dr. T. Žiūraitis, O.P., nuo vasario 25 d. išvyksta iš Washingtono ir iki balandžio 15 d. lankysis JAV ir Kanados lietuvių parapijose misijų ir kitais pastoraciniais darbais.

• ALT S-gos Chicagos skyrius, per išdininę Stefaniją Rudokienę atsiuntė Dirvai paremti auką 20 dol. Už auką skyriaus valdybai Dirva nuoširdžiai dėkoja.

• Kasparas Radvila vadovaus komitetui, kuris rūpinsis IV-tosios Tautinių Šokių šventės dalyvių nakvynėmis.

VYČIŲ EKSURSIJA Į PIETŲ AMERIKĄ

Lietuvos Vyčių organizacija kviečia ne tik Vyčius, bet taip pat įvairaus amžiaus Vyčiams pritariančius lietuvius, dalyvauti nepaprastoje 16-kos dienų ekskursijoje, į Pietų Amerikos kraštus: Kolumbiją, Argentiną, Urugvajų, Braziliją ir Venezuelą.

Kiekvienoje minėtų valstybių sostinėje bus surengtas susipažinimo su lietuvišiais vakaras - koncertas. Taip pat visur bus apžiūri-

ma įdomesnės vietovės, pastatai, aplinkos. Vyčių organizuojama ekskursija prasidės birželio (June) 22 d. Avianca-Kolumbijos linijos sprausminių lėktuvu iš New Yorko ir baigsis liepos (July) 7 d. Bilieto kaina, įskaitant pusryčius ir pietus arba vakarienę visom 16 dienom, taip pat nakvynės viešbučiuose ir visą aptarnavimą, tik \$850.00 asmeniui. Dėl papildomų informacijų, rašykite Dr. J. Stukui: 1467 Force Dr., Mountainside, N. J. 07092. Iš Vyčių pusės, meninės programos minėtose valstybėse Pietų Amerikoje atliks: solistai Prudencija Bičkienė, Liudas Stukas ir aktorius V. Žukauskas.

Prieš keletą metų šie trys artistai sėkmingai gastrolavo po Europą: šiais metais jiems teks gastroluoti Lietuvos Vyčių ekskursijos proga, Pietų Amerikoje.

AKADEMIKŲ SKAUTŲ ĮSKYLA

Š. m. kovo mėn. 4-5 d. įvyks Akademinių Skautų Sąjūdžio Detroito skyriaus įskyla Dainavoje, Manchestere, Mich. Programoje: ASD, Korp! Vytis, ASS su eigos, paskaita, diskusijos, laužas, spalvų įteikimas, sekmadienį šv. Mišios.

Registruotis pas t. n. Ireną Leparskaitę tel. 264-1502 ir fil. Algį Rugienį telef. 755-0736. Kviečiami skautai-ės akademikai iš Chicagos ir Clevelando.

Įskyla globoja Detroito skautai filisteriai vadovaujami fil. ps. Jurgio Šenbergo. (s)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES With or without degree. Both Psychiatric and Clinical openings. Immediately available for day shift and a midnight vacancy. All Michigan civil service benefits. Salary range \$8,728 to \$11,400 annually, depending upon education and experience. Contact J. E. GRIFFIN Personnel Officer YPSILANTI STATE HOSPITAL Box A Ypsilanti, Michigan or phone 313-434-3400, Ext. 115 An Equal Opportunity Employer (10-16)

Julius Domijonaitis, Roosevelt High School mokinys, buvo atžymėtas specialia premija kaip Hyde Park's Outstanding Teenage Young Man. Julius visą laiką buvo mokinių garbės sąrašuose, gaudamas įvairias premijas, kaip matematikoje ir gamtos moksle. Bet jis domisi medicina ir ruošis gydytojo karjerai. Nuotraukoje laureatas Julius Domijonaitis su motina.

Mielieji

Poniai ELENAI ir PAULIUI LEONAMS,

dėl tėvelio ir uošvio Lietuvoje mirties, gilią užuojautą reiškia

Barbora ir Teodoras
Blinstrubai

Kova su nusikaltimais Amerikos miestuose nėra lengva. Kongreso atstovas James V. Stanton įnešė pasiūlymą, kad pinigų sumos, skirtos kovai su nusikaltimais didžiuose miestuose, apimtų ir priemiesčius, kur nusikaltimas irgi plėsiasi. Jis rodo "Flow chart" 12 pėdų ilgio, kuris yra geriausias biurokratizmo pavyzdys, kaip reikia pereiti per 200 įstaigų kovojant su nusikaltimais.

ALT S-gos PHILADELPHIJOS SKYRIAUS DARBINGAS SUSIRINKIMAS

ALT S-gos Philadelphia skyriaus valdyba vasario 13 d. Lietuvių banko patalpose buvo sušaukusi savo narių visuotiną susirinkimą šiems metams skyriaus vadovybės organams išrinkti. Susirinkime dalyvavo svečias iš New Yorko dr. Bronius Nemickas, kuris pasidalino mintimis aktualiais šių dienų politiniais, susijusiais su tarptautiniais Lietuvos laisvinimo bylos klausimais.

Prelegentas priminęs malonią svetybą Philadelphijoje pareiškė, kad paskaitos nelaikys, o vesias pasikalbėjimą klausimų ir atsakymų formoje. Pasisakymų buvo įvairių, pradedant politiniais ir baigiant mūsų bendruomeninio susitvarkymo reikalais, žinoma, užkliudant ALTo ir LB veikloje atsiradusius neklaidumus. Dr. B. Nemicko atsakymai buvo gan gyvenimiški, giliai išmąstyti ir pamokinantys bei objektyvūs, todėl nevienam kas ką abejojo tam šviesesnių minčių pažėrė. Po šios susirinkimo dalies sekė naujos v-bos rinkimai, į kurią įėjo: Vytautas Matonis, Petras Didelis, Vincentas Gruzdis ir Antanina Špakauskienė, o revizijos komisijon — Petras Balčius, Jonė Kaulinienė ir Motiejus Vaišnys.

Pareigų pasiskirstymas įvyks vėliau. Prieš dalyvių išsiskirstymą vikriai sukosi keletą tautinės s-gos ponių dëliodamos suneštinius maisto patiekalus ant stalų stropiai saugodamos, kad kas nepasivaishines neprasišalintų iš patalpų. Susidarė

susėdusių gražus ratelis, užsimezgė pasišnekučiavimai. Ta proga buvo pagerbtas žymus tautinės s-gos veikėjas Motiejus Vaišnys, jo gražių sukaktuvinių metų eilutę minint. Linkėtina, kad ALT S-gos Philadelphia skyriaus naujoji v-ba nestigtų jėgų ir pastangų veikliau reikštis tautiniai kultūrinėje plotmėje, kad tuo būdu gyviau būtų išjudinamas vietos lietuvių visuomeniniai tautinis bei kultūrinis gyvenimas. (jb)

NAUJOS PLOKŠTELĖS

"Lietuvos Atsiminimų" radijo direktorius prof. dr. Jokubo Stuko rūpesčiu išleistos dvi naujos, lietuviškos ilgo grojimo plokštelės... Pirmoji plokštelė išleista Lietuvos Vyčių Organizacijos iniciatyva. Tai istorinės Lietuvos Kankinių Koplyčios Romoje šventinimo iškilmės, su

Popiežiaus Pauliaus VI-tojo mišiomis ir kalba lietuviams, Vyskupo P. Marcinkaus ir lietuvių Samore kalbų ištraukomis, ir min. St. Lozoraicio sveikinimu.

Antroji plokštelė skirta jaunimui. Ji pavadinta "Jūreivių Keliai". Tai lietuvišką "big bito" ir "rock" muzika, igrota Mindaugo Tamošiūno "Oktavos" orkestro ir "Gintarėlių" gitaristų grupės Kaune. Abiem

plokštelėm viršelius nupiešė dail. Paulius Jurkus.

Lietuvos Vyčiai pajamas - pelną iš Lietuvių Kankinių Koplyčios iškilmų plokštelių platini mo skiria Katalikų Religinei Šalpai. Abi plokšteles galima naudoti stereo arba mono patefonuose. Kaina po \$5.00

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

DVIEJŲ SAVAIČIŲ EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

Vyksta: birželio 8, liepos 13, rugpiūčio 17 ir gruodžio 21.

- Lietuvoje šios grupės praleis po 11 dienų.
- Norintieji pratesti savo atostogas ilgiau, galės aplankyti kitus jų pasirinktus Europos miestus.

Ekskursijos išvyksta iš Bostono, New Yorko ir Montrealio.

Grupėse dalyvių skaičius ribotas — NĖSIVĖLUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į

Trans-Atlantic Travel Service

393 West Broadway
South Boston, Mass. 027127
Telefonas: 268-8764

Savininkė Aldona Adomonienė

EKSURSIJOS Į LIETUVĄ 1972 METAIS

VISOS GRUPĖS 11 DIENŲ LIETUVOJ

Walter Rask-Rasčiausko vadovaujamas American Travel Service Biuras šiais metais yra suorganizavęs daug grupinių kelionių į Lietuvą. Ekskursijų išvykimo datos yra sekančios:

CHICAGO-MONTREALIS	GEGUŽĖS 29 d. — 17 dienų kelionė, grįžtant sustoja Paryžiuje
CHICAGO-NEW YORK	BIRŽELIO 18 d. — 17 dienų kelionė, grįžtant sustoja Leningrade
CHICAGO-NEW YORK	BIRŽELIO 29 d. — 21 dienos kelionė, grįžtant sustoja Romoje
CHICAGO-NEW YORK	LIEPOS 10 d. — 21 dienos kelionė, grįžtant sustoja Romoje
CHICAGO	LIEPOS 27 d. — 21 dienos kelionė, grįžtant sustoja Romoje
CHICAGO-NEW YORK	RUGPIŪČIO 21 d. — 17 dienų kelionė, grįžtant sustoja Paryžiuje
CHICAGO-NEW YORK	RUGSĖJO 11 d. — 20 dienų kelionė, grįžtant sustoja Leningrade ir Helsink
CHICAGO-NEW YORK	SPALIO 2 d. — 15 dienų kelionė, be sustojimo Europoje
CHICAGO-NEW YORK	GRUODŽIO 21 d. — 14 dienų kelionė, Kalėdinė ekskursija

Dėl dolerio svyravimo pasaulinėje rinkoje, kainos dar negali būti galutinai nustatytos, bet manoma, kad bus apie \$1000.00 asmeniui — iš Chicagos.

Skubėkite registruotis, nes kai kurios grupės jau beveik užpildytos, o kitos labai sparčiai pildosi. Dalyvių skaičius grupėse ribotas, vėliau užsiregistravusiems gali pri-trukti vietų.

Walter Rask-Rasčiauskas, pirmas pradėjęs organizuoti grupines keliones į Lietuvą, tą darbą sėkmingai tęsia jau 11 metų. Jo ekskursijos tvarkingai suplanuotos ir visuomet vyksta sklandžiai.

Taip pat paruošiamie kvietimus giminėms atvykti į Ameriką. Teikiame informacijas kelionių reikalais ir visus pasaulio kraštus. Parūpiname bilietus ir reikalingas visas.

Dėl informacijų skambinkite ar rašykite:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
DIE MAKER

For small progressive dies. Must be able to build dies from part print. Full time, topwages & benefits paid. 8 hour day.

Call for Appointment
TR 1-9010

CASS MACHINE CO.

691 Antoinette, Detroit, Mich.
(1-12-21)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMAN
DIE TRYOUT
DIE MAKERS

Afternoons only full benefits
HERCULES MACHINE

TOOL AND DIE
13920 E. 10 Mile
Warren, Mich.

(12-16)